

# **WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIA KLASY 1a i 1b**

## **w roku szkolnym 2026/2027**

### **„SZKOŁA MARZEŃ NA TAK!”**

Kryteria oceniania na sześciu poziomach opanowania umiejętności

---

Opracowanie zgodne z nową podstawą programową – Reforma 2026 „Kompas Jutra”

**edukacja polonistyczna | matematyczna | przyrodnicza | społeczna | artystyczna | techniczna i informatyczna**

## WSTĘP DO OPRACOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Opracowanie zawiera wszystkie wymagania szczegółowe 1, rozpisane na sześć poziomów zaawansowania. Każde wymaganie opisano osobno na każdym poziomie – za pomocą konkretnych, obserwowalnych zachowań ucznia.

- Poziomy odpowiadają polskiej skali ocen (6–1) i kolejnym kategoriom taksonomii Blooma. W klasie 1 ocena bieżąca i roczna ma charakter opisowy – poziomy służy nauczycielowi jako narzędzie diagnostyczne i podstawa informacji zwrotnej.
- Różnice między poziomami wyznaczają trzy kryteria: stopień samodzielności ucznia (od pełnej samodzielności po stałe wsparcie), precyzja i poprawność wykonania oraz złożoność zadania, z którym uczeń sobie radzi.
- Poziom 6 opisuje osiągnięcia maksymalne w zakresie podstawy programowej – nie wykracza poza jej treści, lecz wskazuje najwyższą jakość ich opanowania.
- Poziom 1 opisuje osiągnięcia poniżej wymagań koniecznych. Jego wskazanie jest sygnałem do zaplanowania dostosowań, pracy indywidualnej i objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

### POZIOMY ZAAWANSOWANIA A TAKSONOMIA BLOOMA

| POZIOM          | CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ                                                                                                                                                                           | TAKSONOMIA BLOOMA               |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>POZIOM 6</b> | <i>Osiągnięcia maksymalne.</i> Uczeń wykonuje zadania samodzielnie, bezbłędnie i sprawnie. Przenosi umiejętność na nowe sytuacje, uzasadnia sposób pracy, tworzy własne rozwiązania i wspiera rówieśników. | <i>tworzenie</i>                |
| <b>POZIOM 5</b> | <i>Wymagania dopełniające.</i> Uczeń pracuje samodzielnie i poprawnie, w pełnym zakresie materiału. Potrafi wyjaśnić i uzasadnić swoje działanie, pracuje w tempie klasy.                                  | <i>ocenianie / analizowanie</i> |
| <b>POZIOM 4</b> | <i>Wymagania rozszerzające.</i> Uczeń pracuje samodzielnie, dopełnia drobne, samodzielnie korygowane błędy. Sporadycznie potrzebuje przypomnienia zasady lub wzoru.                                        | <i>stosowanie</i>               |
| <b>POZIOM 3</b> | <i>Wymagania podstawowe.</i> Uczeń wykonuje zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności, korzystając z niewielkiego wsparcia nauczyciela, wzoru lub pomocy wizualnej.                                   | <i>rozumienie</i>               |
| <b>POZIOM 2</b> | <i>Wymagania konieczne.</i> Uczeń pracuje odtwórczo, wyłącznie z pomocą nauczyciela, na konkretach i według wzoru. Wykonuje najprostsze elementy zadania.                                                  | <i>zapamiętywanie</i>           |
| <b>POZIOM 1</b> | <i>Poniżej wymagań koniecznych.</i> Uczeń nie wykonuje zadania mimo stałego wsparcia i pomocy nauczyciela. Wymaga zaplanowania działań wspierających i dostosowań.                                         | <i>wymaga wsparcia</i>          |

# EDUKACJA JĘZYKOWA – POLONISTYCZNA

## Komunikacja

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                           | POZIOM 6                                                                      | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                    | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                                  | POZIOM 1                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <i>wymaganie z podstawy programowej</i>                                      | <i>tworzenie</i>                                                              | <i>ocenianie / analizowanie</i>                                       | <i>stosowanie</i>                                           | <i>rozumienie</i>                                         | <i>zapamiętywanie</i>                                     | <i>poniżej wymagań koniecznych</i>                          |
| <b>Rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne i adekwatnie na nie reaguje</b> | Rozumie komunikaty i trafnie reaguje, także w nowych, nietypowych sytuacjach. | Zawsze rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne, reaguje adekwatnie. | Najczęściej rozumie komunikaty; reakcja bywa opóźniona.     | Rozumie komunikaty po dodatkowym wyjaśnieniu nauczyciela. | Rozumie proste komunikaty wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie odczytuje komunikatów i nie reaguje na nie mimo pomocy. |
| <b>Rozumie czytane teksty tradycyjne i cyfrowe</b>                           | Rozumie oba rodzaje tekstów w pełni, wnioskuje i porównuje je ze sobą.        | Zawsze samodzielnie rozumie teksty tradycyjne i cyfrowe.              | Rozumie tekst; przy tekstach cyfrowych potrzebuje wsparcia. | Rozumie tekst po ponownym odczytaniu i naprowadzeniu.     | Rozumie pojedyncze zdania wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie rozumie czytanych tekstów mimo pomocy.                  |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                       | POZIOM 6                                                  | POZIOM 5                                       | POZIOM 4                                                | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                            | POZIOM 1                                   |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                         | tworzenie                                                 | ocenianie / analizowanie                       | stosowanie                                              | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                      | poniżej wymagań koniecznych                |
| <b>Uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników</b> | Zawsze słucha w skupieniu i nawiązuje do słów przedmówcy. | Zawsze słucha z uwagą i nie przerywa rozmówcy. | Najczęściej słucha uważnie; sporadycznie się rozprasza. | Słucha krótko; wymaga przypominania zasad słuchania. | Słucha wyłącznie przy indywidualnym ukierunkowaniu. | Nie utrzymuje uwagi mimo stałego wsparcia. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                | POZIOM 6                                                              | POZIOM 5                                                        | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                              | POZIOM 2                                                 | POZIOM 1                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                  | tworzenie                                                             | ocenianie / analizowanie                                        | stosowanie                                                   | rozumienie                                            | zapamiętywanie                                           | poniżej wymagań koniecznych                         |
| <b>Z uwagą słucha wierszy, opowiadań i innych tekstów</b>                         | Słucha w skupieniu, zapamiętuje szczegóły i porównuje teksty ze sobą. | Zawsze słucha z uwagą i zapamiętuje najważniejsze informacje.   | Słucha uważnie; część szczegółów podaje po pytaniu.          | Słucha krótkich tekstów; przy dłuższych traci uwagę.  | Słucha wyłącznie przy indywidualnym ukierunkowaniu.      | Nie słucha czytanych tekstów mimo wsparcia.         |
| <b>Wypowiada się w komunikacji bezpośredniej w sposób sensowny i spójny</b>       | Buduje rozbudowaną, spójną wypowiedź i dostosowuje ją do odbiorcy.    | Zawsze wypowiada się sensownie, spójnie i zrozumiale.           | Wypowiada się poprawnie; wypowiedź bywa uboga w słownictwo.  | Buduje wypowiedź po pytaniach pomocniczych.           | Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, wyłącznie z pomocą. | Nie buduje sensownej wypowiedzi mimo pomocy.        |
| <b>Podczas rozmów grupowych przestrzega przyjętych zasad komunikacji w grupie</b> | Zawsze przestrzega zasad rozmowy i przypomina o nich innym.           | Zawsze przestrzega przyjętych zasad komunikacji w grupie.       | Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie o nich zapomina. | Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela. | Wymaga stałego przypominania zasad rozmowy.              | Nie przestrzega zasad komunikacji mimo przypomnień. |
| <b>Wykorzystuje przeczytane teksty do rozmowy i wspólnego działania</b>           | Swobodnie wykorzystuje treść tekstów w dyskusji i pracy zespołowej.   | Zawsze korzysta z przeczytanych tekstów w rozmowie i działaniu. | Odwołuje się do tekstu; potrzebuje przypomnienia treści.     | Korzysta z tekstu po ukierunkowaniu nauczyciela.      | Odwołuje się do tekstu wyłącznie z pomocą.               | Nie wykorzystuje przeczytanych tekstów mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                       | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                             | POZIOM 4                                                        | POZIOM 3                                                | POZIOM 2                                             | POZIOM 1                                                    |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                         | tworzenie                                                                 | ocenianie / analizowanie                                             | stosowanie                                                      | rozumienie                                              | zapamiętywanie                                       | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe</b>   | Trafnie wskazuje przyczyny i skutki, także w sytuacjach nowych.           | Zawsze samodzielnie dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe. | Dostrzega związki; przy tworzeniu własnych potrzebuje wsparcia. | Wskazuje przyczynę i skutek po naprowadzeniu.           | Łączy przyczynę ze skutkiem wyłącznie z pomocą.      | Nie dostrzega związków przyczynowo-skutkowych mimo pomocy.  |
| <b>Odpowiada na pytania dotyczące tekstów</b>            | Odpowiada pełnymi zdaniami, uzasadnia odpowiedź i odwołuje się do tekstu. | Zawsze samodzielnie i poprawnie odpowiada na pytania do tekstu.      | Odpowiada poprawnie; odpowiedzi bywają jednozdaniowe.           | Odpowiada po ponownym odczytaniu fragmentu.             | Odpowiada pojedynczymi wyrazami, wyłącznie z pomocą. | Nie odpowiada na pytania dotyczące tekstu mimo pomocy.      |
| <b>Wykorzystuje język mówiony do wspólnego działania</b> | Sprawnie ustala, wyjaśnia i koordynuje słowem wspólne działanie.          | Zawsze skutecznie porozumiewa się podczas wspólnej pracy.            | Porozumiewa się w grupie; przy ustaleniach potrzebuje wsparcia. | Porozumiewa się w grupie po ukierunkowaniu nauczyciela. | Komunikuje się w grupie wyłącznie z pomocą.          | Nie wykorzystuje mowy do wspólnego działania mimo wsparcia. |

### Odkrywanie i używanie języka

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                | POZIOM 6                                                                    | POZIOM 5                                                                  | POZIOM 4                                                              | POZIOM 3                                           | POZIOM 2                                                 | POZIOM 1                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                  | tworzenie                                                                   | ocenianie / analizowanie                                                  | stosowanie                                                            | rozumienie                                         | zapamiętywanie                                           | poniżej wymagań koniecznych                       |
| <b>Konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, poprawną pod względem logicznym i gramatycznym</b> | Buduje rozbudowaną wypowiedź powyżej czterech zdań, bezbłędną gramatycznie. | Zawsze samodzielnie konstruuje spójną i poprawną wypowiedź kilkuzdaniową. | Buduje trzy zdania; wypowiedź poprawna, miejscami uboga w słownictwo. | Buduje dwa zdania w oparciu o pytania nauczyciela. | Wypowiada się pojedynczymi zdaniami, wyłącznie z pomocą. | Nie buduje wypowiedzi kilkuzdaniowej mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                      | POZIOM 6                                                                           | POZIOM 5                                                            | POZIOM 4                                                                       | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                                    | POZIOM 1                                             |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                        | tworzenie                                                                          | ocenianie / analizowanie                                            | stosowanie                                                                     | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                              | poniżej wymagań koniecznych                          |
| <b>Tworzy wypowiedzi mówione o różnych funkcjach</b>    | Tworzy rozbudowane wypowiedzi o różnych funkcjach i dobiera słownictwo do celu.    | Zawsze samodzielnie tworzy poprawne wypowiedzi o różnych funkcjach. | Tworzy wypowiedź informacyjną; przy pozostałych funkcjach potrzebuje wsparcia. | Tworzy wypowiedź po pytaniach pomocniczych.          | Przekazuje treść pojedynczymi wyrazami, wyłącznie z pomocą. | Nie tworzy wypowiedzi o zadanej funkcji mimo pomocy. |
| <b>Podejmuje działania według usłyszanej instrukcji</b> | Realizuje złożoną, kilkietapową instrukcję i objaśnia ją innym.                    | Zawsze samodzielnie działa zgodnie z usłyszaną instrukcją.          | Wykonuje instrukcję; czasem prosi o powtórzenie.                               | Realizuje instrukcję po podziale na kolejne kroki.   | Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą.           | Nie realizuje instrukcji mimo powtórzeń i pomocy.    |
| <b>Recytuje wiersze</b>                                 | Recytuje bezbłędnie, z intonacją, gestem i właściwym tempem.                       | Zawsze samodzielnie i poprawnie recytuje wiersze z pamięci.         | Recytuje cały wiersz; intonacja bywa monotonna.                                | Recytuje z drobnymi podpowiedziami nauczyciela.      | Odtwarza fragmenty wiersza wyłącznie z pomocą.              | Nie opanowuje tekstu wiersza mimo ćwiczeń.           |
| <b>Rozwija zasób słownictwa</b>                         | Stosuje bogate słownictwo i samodzielnie poszukuje nowych wyrazów.                 | Systematycznie wzbogaca słownictwo i używa nowych wyrazów.          | Wzbogaca słownictwo; nowe wyrazy stosuje po przypomnieniu.                     | Zapamiętuje nowe wyrazy po wielokrotnym powtórzeniu. | Powtarza nowe wyrazy wyłącznie za nauczycielem.             | Nie przyswaja nowego słownictwa mimo ćwiczeń.        |
| <b>Rozpoznaje i porządkuje zdarzenia w utworach</b>     | Porządkuje zdarzenia bezbłędnie i uzasadnia ich kolejność związkami przyczynowymi. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i porządkuje zdarzenia w utworze.    | Porządkuje zdarzenia; przy dłuższych utworach się myli.                        | Porządkuje zdarzenia po wspólnej analizie tekstu.    | Porządkuje zdarzenia na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.   | Nie porządkuje zdarzeń w utworze mimo pomocy.        |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                       | POZIOM 6                                                             | POZIOM 5                                                             | POZIOM 4                                                           | POZIOM 3                                        | POZIOM 2                                         | POZIOM 1                                         |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                         | tworzenie                                                            | ocenianie / analizowanie                                             | stosowanie                                                         | rozumienie                                      | zapamiętywanie                                   | poniżej wymagań koniecznych                      |
| <b>Ocenia postępowanie bohaterów utworów literackich</b> | Ocenia trafnie, wskazuje motywy bohatera i alternatywne rozwiązania. | Zawsze samodzielnie i trafnie ocenia bohaterów oraz uzasadnia ocenę. | Ocenia postępowanie; uzasadnienie formułuje ogólnie.               | Ocenia bohatera po pytaniach nauczyciela.       | Wybiera ocenę z podanych propozycji, z pomocą.   | Nie ocenia postępowania bohaterów mimo pomocy.   |
| <b>Wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty</b>           | Odnajduje wszystkie fragmenty szybko i porządkuje je według tematu.  | Zawsze samodzielnie wyszukuje w tekście wskazane fragmenty.          | Odnajduje fragment; potrzebuje więcej czasu lub drugiego czytania. | Odnajduje fragment we wskazanym miejscu tekstu. | Odnajduje fragment prowadzony przez nauczyciela. | Nie odnajduje wskazanych fragmentów mimo pomocy. |

### Świadomość językowa, w tym wiedza o języku

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                             | POZIOM 6                                                               | POZIOM 5                                                     | POZIOM 4                                                         | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                         | POZIOM 1                                    |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                               | tworzenie                                                              | ocenianie / analizowanie                                     | stosowanie                                                       | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                   | poniżej wymagań koniecznych                 |
| <b>Wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby</b> | Bezbłędnie klasyfikuje głoski i dzieli na sylaby wyrazy wielosylabowe. | Zawsze poprawnie wyróżnia samogłoski, spółgłoski i sylaby.   | Wskazuje samogłoski i sylaby pewnie; przy spółgłoskach się myli. | Wyróżnia głoski i sylaby po przypomnieniu definicji. | Wyróżnia samogłoski i sylaby wyłącznie z pomocą. | Nie wyróżnia głosek i sylab mimo pomocy.    |
| <b>Układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych</b>      | Układa wyrazy trudniejsze i tworzy z nich zdanie lub nowe wyrazy.      | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie układa wyrazy z rozsypanek. | Układa wyrazy; przy dłuższych popełnia błędy.                    | Układa krótkie wyrazy z niewielkim wsparciem.        | Układa wyraz według wzoru, z pomocą nauczyciela. | Nie układa wyrazów z rozsypanek mimo wzoru. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                   | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                     | POZIOM 4                                                        | POZIOM 3                                                   | POZIOM 2                                                | POZIOM 1                                                   |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                     | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                     | stosowanie                                                      | rozumienie                                                 | zapamiętywanie                                          | poniżej wymagań koniecznych                                |
| <b>Wyróżnia wyrazy w zdaniach</b>                                    | Bez błędnie wyróżnia i liczy wyrazy, także w zdaniach rozwiniętych.      | Zawsze poprawnie wyróżnia wyrazy w zdaniach.                 | Wyróżnia wyrazy; przy dłuższych zdaniach się myli.              | Wyróżnia wyrazy po wspólnej analizie zdania.               | Wyróżnia wyrazy wyłącznie z pomocą nauczyciela.         | Nie wyróżnia wyrazów w zdaniach mimo pomocy.               |
| <b>Wyróżnia zdania w wypowiedziach</b>                               | Bez błędnie wyróżnia zdania i uzasadnia, gdzie przebiegają ich granice.  | Zawsze poprawnie wyróżnia zdania w wypowiedziach.            | Wyróżnia zdania; przy dłuższych wypowiedziach się waha.         | Wyróżnia zdania po wspólnej analizie wypowiedzi.           | Wyróżnia zdania wyłącznie z pomocą nauczyciela.         | Nie wyróżnia zdań w wypowiedziach mimo pomocy.             |
| <b>W wypowiedziach mówionych używa odpowiednich form fleksyjnych</b> | Bez błędnie dobiera formy wyrazów i stosuje bogate słownictwo.           | Zawsze poprawnie używa form fleksyjnych w wypowiedziach.     | Najczęściej poprawnie; sporadycznie popełnia błędy gramatyczne. | Dobiera właściwe formy po poprawieniu przez nauczyciela.   | Używa poprawnych form wyłącznie według wzoru.           | Nie dostosowuje form wyrazów mimo pomocy.                  |
| <b>Rozróżnia rzeczowniki i czasowniki</b>                            | Bez błędnie rozróżnia obie części mowy i podaje własne przykłady.        | Zawsze samodzielnie rozróżnia rzeczowniki i czasowniki.      | Rozróżnia obie części mowy; sporadycznie się myli.              | Rozróżnia części mowy po przypomnieniu pytań pomocniczych. | Wskazuje rzeczowniki wyłącznie z pomocą nauczyciela.    | Nie rozróżnia rzeczowników i czasowników mimo pomocy.      |
| <b>Czyta na głos proste teksty drukowane i pisane</b>                | Czyta płynnie i wyraziście także tekst nowy, ze zrozumieniem.            | Zawsze czyta na głos płynnie i poprawnie oba rodzaje tekstu. | Czyta całościowo krótkie zdania; dłuższe wyrazy sylabizuje.     | Czyta techniką mieszaną, po wcześniejszym przygotowaniu.   | Czyta sylabami pojedyncze wyrazy, z pomocą nauczyciela. | Nie czyta wyrazów mimo wsparcia i systematycznych ćwiczeń. |
| <b>Stosuje technikę cichego czytania</b>                             | Czyta cicho sprawnie i bez błędnie stosuje się do przeczytanych poleceń. | Zawsze czyta cicho ze zrozumieniem i wykonuje polecenia.     | Czyta cicho; treść poleceń sprawdza dodatkowo na głos.          | Czyta cicho krótkie polecenia, po naprowadzeniu.           | Czyta cicho wyłącznie z pomocą nauczyciela.             | Nie stosuje techniki cichego czytania mimo ćwiczeń.        |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                           | POZIOM 6                                                                    | POZIOM 5                                                           | POZIOM 4                                                    | POZIOM 3                                                   | POZIOM 2                                                | POZIOM 1                                              |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                             | tworzenie                                                                   | ocenianie / analizowanie                                           | stosowanie                                                  | rozumienie                                                 | zapamiętywanie                                          | poniżej wymagań koniecznych                           |
| <b>Czyta wybrane książki</b>                                 | Czyta książki systematycznie, chętnie o nich opowiada i poleca je innym.    | Zawsze samodzielnie czyta wybrane książki i relacjonuje ich treść. | Czyta książki; treść relacjonuje po pytaniach.              | Czyta krótkie książki obrazkowe, po zachęcie nauczyciela.  | Czyta pojedyncze fragmenty wyłącznie z pomocą.          | Nie czyta wybranych książek mimo zachęty.             |
| <b>Rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące</b> | Bezbłędnie rozróżnia wszystkie rodzaje zdań i tworzy własne przykłady.      | Zawsze samodzielnie rozpoznaje trzy rodzaje zdań.                  | Rozpoznaje większość rodzajów; przy rozkazujących się waha. | Rozpoznaje rodzaje zdań po przypomnieniu ich funkcji.      | Wskazuje rodzaj zdania wyłącznie z pomocą.              | Nie rozróżnia rodzajów zdań mimo pomocy.              |
| <b>Poprawnie pisze i łączy litery</b>                        | Pisze kształtnie, zachowuje właściwe łączenia i proporcje liter.            | Zawsze poprawnie pisze i łączy poznane litery.                     | Pisze poprawnie; łączenia liter bywają niedokładne.         | Pisze według wzoru, po przypomnieniu kierunku kreślenia.   | Pisze po śladzie, wyłącznie z pomocą nauczyciela.       | Nie odwzorowuje kształtu liter mimo stałego wsparcia. |
| <b>Prawidłowo rozmieszcza pismo w liniaturze</b>             | Rozmieszcza pismo bezbłędnie i estetycznie, sam kontroluje zapis.           | Zawsze prawidłowo mieści pismo w liniaturze.                       | Rozmieszcza pismo poprawnie; zdarzają się drobne błędy.     | Rozmieszcza pismo po przypomnieniu zasad.                  | Mieści się w liniaturze wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie mieści się w liniaturze mimo pomocy.              |
| <b>Pisze czytelnie zdania</b>                                | Pisze kształtnie, czytelnie i bezbłędnie, w tempie pracy klasy.             | Zawsze pisze zdania czytelnie i poprawnie.                         | Pisze czytelnie; kształt liter bywa nierówny.               | Pisze czytelnie po przypomnieniu zasad, wolniej niż klasa. | Pisze wyłącznie po śladzie, z pomocą nauczyciela.       | Pisze nieczytelnie mimo ćwiczeń i wsparcia.           |
| <b>Przepisuje zdania bezbłędnie</b>                          | Przepisuje bezbłędnie i starannie w tempie pracy klasy, sam sprawdza zapis. | Zawsze przepisuje zdania bezbłędnie.                               | Przepisuje zdania z nielicznymi błędami.                    | Przepisuje zdania, popełniając liczne błędy.               | Przepisuje pojedyncze wyrazy, z pomocą i pod nadzorem.  | Nie odwzorowuje zapisu mimo pomocy.                   |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                   | POZIOM 6                                                           | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                    | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                                     | POZIOM 1                                               |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                     | tworzenie                                                          | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                  | rozumienie                                                | zapamiętywanie                                               | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Pisze z pamięci zdania</b>                                        | Pisze bezbłędnie zdania z pamięci i samodzielnie sprawdza zapis.   | Zawsze poprawnie pisze z pamięci całe zdania.                         | Pisze z pamięci; w zdaniach pojedyncze błędy.               | Pisze z pamięci krótkie zdania, po powtórzeniu.           | Pisze z pamięci wyłącznie z pomocą nauczyciela.              | Nie zapisuje zdań z pamięci mimo wsparcia.             |
| <b>Stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania</b>        | Bezbłędnie dobiera znak do rodzaju zdania i uzasadnia swój wybór.  | Zawsze poprawnie stosuje kropkę, pytnik i wykrzyknik.                 | Stosuje znaki; sporadycznie zastępuje je kropką.            | Dobiera znak po przypomnieniu rodzaju zdania.             | Stawia znaki wyłącznie z pomocą nauczyciela.                 | Nie stosuje znaków na końcu zdania mimo pomocy.        |
| <b>Przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach</b>             | Zapisuje bezbłędnie i samodzielnie sprawdza własny zapis.          | Zawsze poprawnie zapisuje poznane wyrazy pod względem ortograficznym. | Zapisuje wyrazy; sporadycznie popełnia błędy ortograficzne. | Zapisuje wyrazy po przypomnieniu zasady lub według wzoru. | Zapisuje wyrazy wyłącznie z pomocą, po wspólnym głoskowaniu. | Nie zapisuje poprawnie wyrazów mimo pomocy.            |
| <b>Podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów</b> | Zapisuje nowe wyrazy poprawnie i sam sprawdza pisownię w słowniku. | Zawsze chętnie i poprawnie zapisuje nowo poznane wyrazy.              | Podejmuje próby zapisu; popełnia nieliczne błędy.           | Zapisuje nowe wyrazy po wspólnym głoskowaniu.             | Zapisuje nowe wyrazy wyłącznie z pomocą nauczyciela.         | Nie podejmuje prób zapisu nowych wyrazów mimo zachęty. |

# EDUKACJA MATEMATYCZNA

## Liczby

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                | POZIOM 6                                                                           | POZIOM 5                                                                  | POZIOM 4                                                             | POZIOM 3                                            | POZIOM 2                                                    | POZIOM 1                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                  | tworzenie                                                                          | ocenianie / analizowanie                                                  | stosowanie                                                           | rozumienie                                          | zapamiętywanie                                              | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 20</b>                      | Liczy biegle w obu kierunkach, rozpoczynając od dowolnej liczby.                   | Zawsze bezbłędnie liczy w przód i w tył w zakresie 20.                    | Liczy poprawnie; liczenie w tył wymaga namysłu.                      | Liczy w przód samodzielnie; w tył po naprowadzeniu. | Liczy wyłącznie przy wsparciu osi liczbowej i pomocy.       | Nie opanował liczenia w zakresie 20 mimo wsparcia.          |
| <b>Odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby naturalne w zakresie 20</b> | Bezbłędnie wykonuje wszystkie działania na liczbach i uzasadnia ustalony porządek. | Zawsze samodzielnie odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby.   | Najczęściej samodzielnie; sporadycznie myli kolejność liczb.         | Wykonuje zadania po naprowadzeniu nauczyciela.      | Odczytuje i zapisuje liczby wyłącznie z pomocą.             | Nie odczytuje i nie zapisuje liczb mimo pomocy.             |
| <b>Zna strukturę liczby dwucyfrowej</b>                                           | Bezbłędnie objaśnia budowę liczby i porównuje liczby na tej podstawie.             | Zawsze samodzielnie wskazuje jedności i dziesiątki w liczbie dwucyfrowej. | Wskazuje poprawnie; sporadycznie myli oba pojęcia.                   | Określa jedności i dziesiątki po naprowadzeniu.     | Wskazuje jedności i dziesiątki wyłącznie z pomocą.          | Nie rozumie budowy liczby dwucyfrowej mimo pomocy.          |
| <b>Rozkłada liczby drugiej dziesiątki na składniki</b>                            | Podaje wszystkie możliwe rozkłady liczby i zapisuje je systematycznie.             | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie rozkłada liczby na składniki.            | Rozkłada liczby; przy większych potrzebuje chwili namysłu.           | Rozkłada liczby na konkretach, po naprowadzeniu.    | Rozkłada liczby wyłącznie z pomocą nauczyciela.             | Nie rozkłada liczb na składniki mimo pomocy.                |
| <b>Rozumie pojęcia: liczba parzysta, liczba nieparzysta</b>                       | Klasyfikuje liczby, uzasadnia podział i podaje własne przykłady.                   | Zawsze bezbłędnie rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste.                | Rozróżnia poprawnie; przy większych liczbach potrzebuje sprawdzenia. | Rozpoznaje liczby parzyste po przypomnieniu zasady. | Wskazuje liczby parzyste wyłącznie na konkretach, z pomocą. | Nie rozróżnia liczb parzystych i nieparzystych mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                   | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                          | POZIOM 4                                                             | POZIOM 3                                                        | POZIOM 2                                                   | POZIOM 1                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                     | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                          | stosowanie                                                           | rozumienie                                                      | zapamiętywanie                                             | poniżej wymagań koniecznych                               |
| <b>Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 bez przekroczenia progu dziesiętkowego</b> | Liczy w pamięci biegle i bezbłędnie, w tempie szybszym niż klasa.        | Zawsze sprawnie i bezbłędnie dodaje oraz odejmuje w tym zakresie. | Oblicza poprawnie; pracuje wolniej lub sprawdza wynik na konkretach. | Oblicza na konkretach albo osi liczbowej, po naprowadzeniu.     | Oblicza wyłącznie na liczmanach, z pomocą nauczyciela.     | Nie wykonuje działań mimo konkretów i wsparcia.           |
| <b>Dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów</b>         | Dodaje i odejmuje dziesiątki w pamięci, bez korzystania z konkretów.     | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie liczy na pełnych dziesiątkach.   | Oblicza poprawnie, korzystając z konkretów.                          | Oblicza na konkretach po naprowadzeniu nauczyciela.             | Oblicza wyłącznie z pomocą i przy prowadzeniu nauczyciela. | Nie dodaje i nie odejmuje dziesiątek mimo konkretów.      |
| <b>Stosuje określenia „liczba o 2 większa” i „liczba o 2 mniejsza”</b>               | Stosuje oba określenia bezbłędnie i buduje z nimi własne zadania.        | Zawsze poprawnie stosuje oba określenia w podanym zakresie.       | Stosuje określenia; przy „mniejsza o” się waha.                      | Stosuje określenia po przypomnieniu ich znaczenia.              | Stosuje określenia wyłącznie na konkretach, z pomocą.      | Nie posługuje się tymi określeniami mimo pomocy.          |
| <b>Tworzy i stosuje własne strategie obliczeń</b>                                    | Tworzy własne strategie, objaśnia je i porównuje różne sposoby liczenia. | Zawsze świadomie stosuje własną, skuteczną strategię obliczeń.    | Stosuje poznane strategie; własne propozycje pojawiają się rzadko.   | Liczy jednym, wyuczonym sposobem.                               | Liczy wyłącznie sposobem podanym przez nauczyciela.        | Nie stosuje żadnej strategii obliczeniowej mimo wsparcia. |
| <b>Dostrzega związki dodawania z odejmowaniem</b>                                    | Wykorzystuje tę zależność do sprawdzania wyników i objaśnia ją innym.    | Zawsze dostrzega zależność i wykorzystuje ją w obliczeniach.      | Dostrzega zależność; stosuje ją po przypomnieniu.                    | Dostrzega zależność po wspólnej analizie przykładów.            | Rozumie zależność wyłącznie na konkretach, z pomocą.       | Nie dostrzega związku między dodawaniem a odejmowaniem.   |
| <b>Porównuje liczby i stosuje znaki: &lt;, &gt;, =</b>                               | Porównuje bezbłędnie i uzasadnia wybór znaku.                            | Zawsze bezbłędnie porównuje liczby i stosuje wszystkie znaki.     | Porównuje poprawnie; sporadycznie myli kierunek znaku.               | Porównuje liczby po naprowadzeniu, przy wsparciu osi liczbowej. | Porównuje liczby wyłącznie na konkretach, z pomocą.        | Nie porównuje liczb i nie stosuje znaków mimo pomocy.     |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                      | POZIOM 6                                                             | POZIOM 5                                                     | POZIOM 4                                                         | POZIOM 3                                      | POZIOM 2                                           | POZIOM 1                                             |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej        | tworzenie                                                            | ocenianie / analizowanie                                     | stosowanie                                                       | rozumienie                                    | zapamiętywanie                                     | poniżej wymagań koniecznych                          |
| <b>Rozumie aspekt porządkowy liczby</b> | Bezbłędnie posługuje się liczebnikiem porządkowym w każdej sytuacji. | Zawsze poprawnie rozumie i stosuje aspekt porządkowy liczby. | Stosuje liczebniki porządkowe; przy dalszych pozycjach się waha. | Określa miejsce w kolejności po wprowadzeniu. | Wskazuje kolejność wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie rozumie aspektu porządkowego liczby mimo pomocy. |

### Miary

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                           | POZIOM 6                                                                | POZIOM 5                                                          | POZIOM 4                                                           | POZIOM 3                                | POZIOM 2                                            | POZIOM 1                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                             | tworzenie                                                               | ocenianie / analizowanie                                          | stosowanie                                                         | rozumienie                              | zapamiętywanie                                      | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Mierzy linijką długość odcinków i podaje wyniki pomiarów</b>                              | Mierzy dokładnie, sam sprawdza pomiar i zapisuje wynik z jednostką.     | Zawsze samodzielnie i poprawnie mierzy odcinki oraz podaje wynik. | Mierzy poprawnie; sporadyczne błędy w przyłożeniu punktu zerowego. | Mierzy po przypomnieniu zasady pomiaru. | Mierzy z pomocą nauczyciela, przy prowadzeniu ręki. | Nie posługuje się linijką mimo pomocy.                 |
| <b>Posługuje się w codziennych sytuacjach jednostkami długości, czasu, masy i pojemności</b> | Stosuje wszystkie jednostki bezbłędnie i szacuje wielkości w otoczeniu. | Zawsze samodzielnie posługuje się poznanymi jednostkami.          | Stosuje jednostki poprawnie; pojedyncze bywają mylone.             | Stosuje jednostki po przypomnieniu.     | Stosuje jednostki wyłącznie z pomocą nauczyciela.   | Nie posługuje się poznanymi jednostkami mimo pomocy.   |
| <b>Posługuje się w codziennych sytuacjach jednostkami: złoty i grosz</b>                     | Stosuje obie jednostki bezbłędnie i szacuje wartość zakupów.            | Zawsze poprawnie posługuje się jednostkami złoty i grosz.         | Stosuje jednostki; sporadycznie pomija je w zapisie.               | Stosuje jednostki po przypomnieniu.     | Stosuje jednostki wyłącznie z pomocą nauczyciela.   | Nie posługuje się jednostkami pieniężnymi mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                     | POZIOM 6                                                                     | POZIOM 5                                                               | POZIOM 4                                                           | POZIOM 3                                            | POZIOM 2                                           | POZIOM 1                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                       | tworzenie                                                                    | ocenianie / analizowanie                                               | stosowanie                                                         | rozumienie                                          | zapamiętywanie                                     | poniżej wymagań koniecznych                     |
| <b>Rozróżnia nominały na monetach</b>                                                                  | Odczytuje wszystkie nominały bezbłędnie i porządkuje monety według wartości. | Zawsze samodzielnie rozróżnia nominały na monetach.                    | Rozróżnia większość nominałów; przy wyższych się waha.             | Rozróżnia nominały po przypomnieniu.                | Odczytuje nominały wyłącznie z pomocą.             | Nie rozróżnia nominałów mimo pomocy.            |
| <b>Mierzy, zapisuje i odczytuje wyniki pomiaru czasu</b>                                               | Odczytuje czas bezbłędnie na obu rodzajach zegarów i oblicza upływ czasu.    | Zawsze samodzielnie mierzy, zapisuje i odczytuje wyniki pomiaru czasu. | Odczytuje pełne godziny; przy zapisie potrzebuje przypomnienia.    | Odczytuje wskazania zegara po przypomnieniu zasady. | Odczytuje wskazania zegara wyłącznie z pomocą.     | Nie odczytuje wskazań zegara mimo pomocy.       |
| <b>Wykonuje w kontekstach praktycznych proste obliczenia zegarowe, wagowe i związane z pojemnością</b> | Oblicza bezbłędnie i stosuje te obliczenia w nowych sytuacjach praktycznych. | Zawsze samodzielnie i poprawnie wykonuje wszystkie rodzaje obliczeń.   | Oblicza poprawnie; przy większych wartościach potrzebuje wsparcia. | Oblicza po naprowadzeniu nauczyciela.               | Wykonuje obliczenia wyłącznie z pomocą.            | Nie wykonuje obliczeń praktycznych mimo pomocy. |
| <b>Wykonuje proste obliczenia pieniężne, m.in. związane z budżetem domowym i zakupami</b>              | Planuje wydatki, szacuje koszty i uzasadnia decyzje zakupowe.                | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie wykonuje obliczenia pieniężne.        | Oblicza poprawnie; przy większych kwotach korzysta z konkretów.    | Oblicza na monetach i banknotach, po naprowadzeniu. | Wykonuje obliczenia pieniężne wyłącznie z pomocą.  | Nie wykonuje obliczeń pieniężnych mimo pomocy.  |
| <b>Mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą i najniższą</b>                                  | Odczytuje temperatury bezbłędnie, porównuje je i formułuje wnioski.          | Zawsze samodzielnie mierzy, odczytuje i porównuje temperatury.         | Odczytuje temperaturę; wartości ujemne wymagają wsparcia.          | Odczytuje pełne wskazania po przypomnieniu zasady.  | Odczytuje wskazania termometru wyłącznie z pomocą. | Nie odczytuje wskazań termometru mimo pomocy.   |

## Figury

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                       | POZIOM 6                                                                | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                                   | POZIOM 2                                                 | POZIOM 1                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                         | tworzenie                                                               | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                    | rozumienie                                                 | zapamiętywanie                                           | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt</b> | Rozpoznaje figury w złożonych układach i podaje ich cechy.              | Zawsze bezbłędnie rozpoznaje i nazywa wszystkie figury.                 | Nazywa figury; kwadrat i prostokąt bywają mylone.             | Rozpoznaje figury po przypomnieniu nazw.                   | Wskazuje figury wyłącznie z pomocą, na wzorach.          | Nie rozpoznaje podstawowych figur mimo pomocy.              |
| <b>Określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie</b>            | Opisuje położenie precyzyjnie i tworzy własne instrukcje dla innych.    | Zawsze samodzielnie i poprawnie określa wzajemne położenie przedmiotów. | Określa położenie; przy złożonych układach się waha.          | Określa położenie po ukierunkowaniu nauczyciela.           | Opisuje położenie przedmiotów wyłącznie z pomocą.        | Nie określa położenia przedmiotów mimo pomocy.              |
| <b>Określa kierunki względem siebie</b>                                  | Bezbłędnie i natychmiast wskazuje wszystkie kierunki od własnego ciała. | Zawsze samodzielnie i poprawnie określa kierunki względem siebie.       | Wskazuje kierunki; „w prawo – w lewo” wymaga chwili namysłu.  | Wskazuje kierunki po przypomnieniu punktu odniesienia.     | Wskazuje kierunki wyłącznie z pomocą i oznaczeniem ręki. | Nie orientuje się w kierunkach względem siebie mimo pomocy. |
| <b>Określa kierunki względem innej osoby</b>                             | Bezbłędnie zamienia perspektywę i uzasadnia swój sposób myślenia.       | Zawsze samodzielnie określa kierunki z perspektywy innej osoby.         | Określa kierunki; przy odwróconej perspektywie bywa niepewny. | Określa kierunki po wspólnym ustaleniu punktu odniesienia. | Zamienia perspektywę wyłącznie z pomocą nauczyciela.     | Nie określa kierunków względem innej osoby mimo pomocy.     |
| <b>Określa kierunki na kartce</b>                                        | Bezbłędnie lokalizuje każde miejsce na kartce i opisuje je precyzyjnie. | Zawsze samodzielnie określa kierunki i miejsca na kartce.               | Określa główne kierunki; przy narożnikach się waha.           | Określa kierunki na kartce po naprowadzeniu.               | Lokalizuje miejsca na kartce wyłącznie z pomocą.         | Nie orientuje się na płaszczyźnie kartki mimo pomocy.       |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                           | POZIOM 6                                                          | POZIOM 5                                                                  | POZIOM 4                                                       | POZIOM 3                                          | POZIOM 2                                             | POZIOM 1                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                             | tworzenie                                                         | ocenianie / analizowanie                                                  | stosowanie                                                     | rozumienie                                        | zapamiętywanie                                       | poniżej wymagań koniecznych                     |
| <b>Dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka</b> | Dostrzega symetrię w wielu obiektach i samodzielnie ją uzasadnia. | Zawsze samodzielnie dostrzega symetrię w otoczeniu i wytworach człowieka. | Dostrzega symetrię w obiektach prostych; w złożonych się waha. | Dostrzega symetrię po ukierunkowaniu nauczyciela. | Wskazuje symetrię wyłącznie z pomocą nauczyciela.    | Nie dostrzega symetrii w otoczeniu mimo pomocy. |
| <b>Rozpoznaje figury symetryczne wzdłuż osi</b>                                              | Rozpoznaje figury bezbłędnie i samodzielnie wyznacza oś symetrii. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje figury symetryczne wzdłuż osi.             | Rozpoznaje figury proste; przy złożonych się waha.             | Rozpoznaje figury po złożeniu ich wzdłuż osi.     | Wskazuje oś symetrii wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie rozpoznaje figur symetrycznych mimo pomocy. |
| <b>Posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos</b>                                           | Stosuje wszystkie pojęcia bezbłędnie, także w pracy z rysunkiem.  | Zawsze poprawnie posługuje się pojęciami pion, poziom i skos.             | Stosuje pojęcia; skos bywa mylony.                             | Stosuje pojęcia po przypomnieniu.                 | Stosuje pojęcia wyłącznie z pomocą nauczyciela.      | Nie posługuje się tymi pojęciami mimo pomocy.   |

### Dane

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                              | POZIOM 6                                                          | POZIOM 5                                                          | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                     | POZIOM 2                                       | POZIOM 1                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                | tworzenie                                                         | ocenianie / analizowanie                                          | stosowanie                                                   | rozumienie                                   | zapamiętywanie                                 | poniżej wymagań koniecznych                |
| <b>Odczytuje dane przedstawione za pomocą prostych tabel: kalendarz, plan lekcji, plan dnia</b> | Odczytuje wszystkie dane i samodzielnie formułuje z nich wnioski. | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie odczytuje dane z prostych tabel. | Odczytuje dane; przy tabelach złożonych potrzebuje wsparcia. | Odczytuje pojedyncze dane po ukierunkowaniu. | Odczytuje dane wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie odczytuje danych z tabeli mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                               | POZIOM 6                                                       | POZIOM 5                                               | POZIOM 4                                                | POZIOM 3                                     | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                 | tworzenie                                                      | ocenianie / analizowanie                               | stosowanie                                              | rozumienie                                   | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                  |
| <b>Prezentuje informacje w wybrany sposób, np. wyniki obserwacji</b>             | Samodzielnie wybiera formę prezentacji i uzasadnia swój wybór. | Zawsze samodzielnie i czytelnie prezentuje informacje. | Prezentuje informacje; formę wybiera po podpowiedzi.    | Prezentuje informacje według podanego wzoru. | Prezentuje informacje wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie prezentuje informacji mimo pomocy.       |
| <b>Wykonuje proste zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji</b> | Koduje i odkodowuje bezbłędnie oraz tworzy własne kody.        | Zawsze samodzielnie wykonuje zadania z kodowaniem.     | Wykonuje zadania; przy dłuższych kodach popełnia błędy. | Koduje i odkodowuje po naprowadzeniu.        | Wykonuje zadania wyłącznie z pomocą nauczyciela.      | Nie wykonuje zadań z kodowaniem mimo pomocy. |

### Myślenie matematyczne

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                      | POZIOM 6                                                              | POZIOM 5                                                           | POZIOM 4                                        | POZIOM 3                                         | POZIOM 2                                           | POZIOM 1                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                        | tworzenie                                                             | ocenianie / analizowanie                                           | stosowanie                                      | rozumienie                                       | zapamiętywanie                                     | poniżej wymagań koniecznych                             |
| <b>Czyta i rozumie proste teksty zawierające treści matematyczne: kalendarz, cennik</b> | Czyta i interpretuje takie teksty bezbłędnie, wyciąga z nich wnioski. | Zawsze samodzielnie czyta i rozumie teksty z treścią matematyczną. | Rozumie tekst; szczegóły odczytuje po pytaniu.  | Rozumie tekst po wspólnym omówieniu.             | Odczytuje pojedyncze dane wyłącznie z pomocą.      | Nie rozumie tekstów z treścią matematyczną mimo pomocy. |
| <b>Opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań</b>                                    | Zapisuje działanie bezbłędnie i uzasadnia wybór operacji.             | Zawsze samodzielnie i poprawnie zapisuje rozwiązanie działaniem.   | Zapisuje działanie; sporadycznie myli operację. | Zapisuje działanie po wspólnej analizie zadania. | Zapisuje działanie wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie zapisuje rozwiązania działaniem mimo pomocy.        |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                      | POZIOM 6                                                                        | POZIOM 5                                                         | POZIOM 4                                                  | POZIOM 3                                           | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                        | tworzenie                                                                       | ocenianie / analizowanie                                         | stosowanie                                                | rozumienie                                         | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                        |
| <b>Rozwiązuje zadania tekstowe z jednym działaniem na dodawanie i odejmowanie w zakresie 20</b>         | Rozwiązuje zadania bezbłędnie, sprawdza wynik i układa własne zadania.          | Zawsze samodzielnie analizuje i poprawnie rozwiązuje zadania.    | Rozwiązuje zadania; odpowiedź formułuje po przypomnieniu. | Rozwiązuje zadanie po wspólnej analizie treści.    | Rozwiązuje zadanie wyłącznie na konkretach, z pomocą. | Nie rozwiązuje zadań tekstowych mimo pomocy.       |
| <b>Układa zadania do ilustracji, działania lub do pytania</b>                                           | Układa zadania złożone i samodzielnie formułuje do nich pytanie.                | Zawsze samodzielnie układa poprawne zadanie.                     | Układa zadanie; pytanie formułuje po przypomnieniu.       | Układa zadanie po wspólnej analizie ilustracji.    | Układa zadanie wyłącznie z pomocą nauczyciela.        | Nie układa zadań mimo pomocy.                      |
| <b>Opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku</b>                                                    | Tworzy czytelny rysunek, który w pełni oddaje treść i rozwiązanie zadania.      | Zawsze samodzielnie przedstawia rozwiązanie czytelnym rysunkiem. | Przedstawia rozwiązanie rysunkiem; bywa on nieprecyzyjny. | Rysuje rozwiązanie po wspólnym omówieniu zadania.  | Rysuje rozwiązanie wyłącznie z pomocą nauczyciela.    | Nie przedstawia rozwiązania rysunkiem mimo pomocy. |
| <b>Potrafi rozpoznać zadanie nietypowe: z niedomiarem lub nadmiarem danych albo bezsensowne życiowo</b> | Rozpoznaje takie zadania bezbłędnie i wyjaśnia, na czym polega ich nietypowość. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje zadania nietypowe.                | Rozpoznaje nadmiar danych; niedomiar zauważa po pytaniu.  | Rozpoznaje zadanie nietypowe po wspólnej analizie. | Rozpoznaje takie zadanie wyłącznie z pomocą.          | Nie rozpoznaje zadań nietypowych mimo pomocy.      |
| <b>Analizuje i rozwiązuje zadania</b>                                                                   | Analizuje zadania złożone, uzasadnia sposób i sprawdza poprawność wyniku.       | Zawsze samodzielnie analizuje i poprawnie rozwiązuje zadania.    | Rozwiązuje zadania; analiza treści wymaga wsparcia.       | Rozwiązuje zadanie po wspólnej analizie treści.    | Rozwiązuje zadanie wyłącznie z pomocą nauczyciela.    | Nie analizuje i nie rozwiązuje zadań mimo pomocy.  |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                                              | POZIOM 6                                                                    | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                                    | POZIOM 2                                             | POZIOM 1                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                | tworzenie                                                                   | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                    | rozumienie                                                  | zapamiętywanie                                       | poniżej wymagań koniecznych                                     |
| <b>Odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”</b>            | Odpowiada bezbłędnie, uzasadnia wnioski i wskazuje potrzebne dane.          | Zawsze samodzielnie i poprawnie odpowiada na pytania do tekstu.         | Odpowiada poprawnie; przy trudniejszych pytaniach się waha.   | Odpowiada po ponownym odczytaniu i wspólnej analizie.       | Odpowiada wyłącznie z pomocą nauczyciela.            | Nie odpowiada na pytania do tekstów matematycznych mimo pomocy. |
| <b>Weryfikuje rozwiązania uzyskane przez siebie i innych</b>                                    | Samodzielnie sprawdza rozwiązania, wskazuje błąd i proponuje poprawkę.      | Zawsze samodzielnie weryfikuje rozwiązania własne i cudze.              | Sprawdza własne rozwiązanie; przy cudzym potrzebuje wsparcia. | Weryfikuje rozwiązanie po wspólnym omówieniu.               | Sprawdza rozwiązanie wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie weryfikuje rozwiązań mimo pomocy.                           |
| <b>Porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy</b> | Porównuje bezbłędnie, szacuje wynik i uzasadnia go pomiarem.                | Zawsze samodzielnie i bezbłędnie porównuje przedmioty.                  | Porównuje poprawnie; szacowanie bywa nietrafne.               | Porównuje po wykonaniu pomiaru i ukierunkowaniu.            | Porównuje przedmioty wyłącznie z pomocą.             | Nie porównuje przedmiotów mimo pomocy.                          |
| <b>Zna i wymienia nazwy dni tygodnia</b>                                                        | Wymienia dni bezbłędnie i wskazuje kolejność względną: przed, po.           | Zawsze wymienia dni tygodnia we właściwej kolejności.                   | Wymienia dni tygodnia; przy pytaniu o kolejność się waha.     | Wymienia dni po przypomnieniu lub przy wsparciu kalendarza. | Wymienia pojedyncze dni wyłącznie z pomocą.          | Nie zna kolejności dni tygodnia mimo pomocy.                    |
| <b>Wykonuje proste obliczenia kalendarzowe</b>                                                  | Oblicza bezbłędnie odstępy między datami i planuje wydarzenia w kalendarzu. | Zawsze samodzielnie wykonuje proste obliczenia kalendarzowe.            | Oblicza poprawnie; przy przejściu między miesiącami się waha. | Oblicza po naprowadzeniu, przy wsparciu kalendarza.         | Wykonuje obliczenia kalendarzowe wyłącznie z pomocą. | Nie wykonuje obliczeń kalendarzowych mimo pomocy.               |
| <b>Zna nazwy miesięcy i pór roku</b>                                                            | Wymienia nazwy bezbłędnie i przyporządkowuje miesiące do pór roku.          | Zawsze wymienia wszystkie miesiące i pory roku we właściwej kolejności. | Wymienia nazwy; przy ich kolejności zdarzają się pomyłki.     | Wymienia nazwy przy wsparciu kalendarza.                    | Wymienia pojedyncze nazwy wyłącznie z pomocą.        | Nie zna nazw miesięcy i pór roku mimo pomocy.                   |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                        | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                            | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                                         | POZIOM 1                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                          | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                          | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                                   | poniżej wymagań koniecznych                                  |
| <b>Rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego</b>                                  | Wyjaśnia cykliczność czasu i podaje własne przykłady powtarzalności.     | Zawsze rozumie cykliczne następstwo dni, miesięcy i pór roku.           | Rozumie cykliczność; przykłady podaje po pytaniu.   | Dostrzega cykliczność po wspólnym omówieniu.         | Rozumie cykliczność wyłącznie przy wsparciu kalendarza i pomocy. | Nie dostrzega cyklicznego następstwa czasu mimo pomocy.      |
| <b>Rozumie, do czego służą pieniądze, co to jest gotówka i jak się rozмінia pieniądze</b> | Wyjaśnia wszystkie pojęcia, sprawnie rozмінia i podaje własne przykłady. | Zawsze samodzielnie wyjaśnia te pojęcia i poprawnie rozмінia pieniądze. | Rozumie pojęcia; rozмінianie wymaga chwili namysłu. | Rozumie pojęcia po przypomnieniu; rozмінia z pomocą. | Rozмінia pieniądze wyłącznie z pomocą nauczyciela.               | Nie rozumie tych pojęć i nie rozмінia pieniędzy mimo pomocy. |
| <b>Rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne</b>                                          | Rozwiązuje łamigłówki biegle i układa własne zagadki dla klasy.          | Zawsze samodzielnie rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne.          | Rozwiązuje łamigłówki; popełnia nieliczne błędy.    | Rozwiązuje łamigłówki po naprowadzeniu nauczyciela.  | Rozwiązuje łamigłówki wyłącznie z pomocą.                        | Nie rozwiązuje łamigłówek mimo pomocy.                       |

# EDUKACJA PRZYRODNICZA

## Procesy życiowe i różnorodność biologiczna

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                 | POZIOM 6                                                                       | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                  | POZIOM 3                                                    | POZIOM 2                                             | POZIOM 1                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                   | tworzenie                                                                      | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                | rozumienie                                                  | zapamiętywanie                                       | poniżej wymagań koniecznych                          |
| <b>Potrafi wymienić pięć zmysłów: wzrok, słuch, dotyk, smak, węch; wie, do czego ludziom służą zmysły</b>                          | Wymienia wszystkie zmysły, wyjaśnia ich rolę i podaje własne przykłady.        | Zawsze samodzielnie wymienia pięć zmysłów i wyjaśnia, do czego służą. | Wymienia większość zmysłów; ich rolę opisuje ogólnie.     | Wymienia zmysły po pytaniach pomocniczych.                  | Wskazuje zmysły na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie wymienia zmysłów i nie zna ich roli mimo pomocy. |
| <b>Wie, na czym polega zdrowe odżywianie</b>                                                                                       | Wymienia zasady zdrowego odżywiania i uzasadnia rolę poszczególnych produktów. | Zawsze samodzielnie wymienia zasady zdrowego odżywiania.              | Wymienia większość zasad; wyjaśnienia są ogólne.          | Wymienia zasady po pytaniach pomocniczych.                  | Wskazuje zdrowe produkty na ilustracjach, z pomocą.  | Nie wymienia zasad zdrowego odżywiania mimo pomocy.  |
| <b>Wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie</b>                                                                 | Wymienia wszystkie zasady higieny i wyjaśnia ich wpływ na zdrowie.             | Zawsze samodzielnie wymienia sposoby dbania o ciało i zdrowie.        | Wymienia większość sposobów; cel działań opisuje ogólnie. | Wymienia sposoby po pytaniach pomocniczych.                 | Wskazuje zasady na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie wymienia sposobów dbania o zdrowie mimo pomocy.  |
| <b>Obserwuje w terenie i rozpoznaje popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierzęta hodowlane oraz gatunki objęte ochroną</b> | Rozpoznaje wszystkie omawiane gatunki, grupuje je i podaje ich cechy.          | Zawsze samodzielnie rozpoznaje gatunki podczas obserwacji w terenie.  | Rozpoznaje większość gatunków; przy chronionych się waha. | Rozpoznaje najbardziej znane gatunki po przypomnieniu nazw. | Wskazuje pojedyncze gatunki wyłącznie z pomocą.      | Nie rozpoznaje roślin i zwierząt mimo pomocy.        |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                        | POZIOM 6                                                                       | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                             | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                                     | POZIOM 1                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                          | tworzenie                                                                      | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                           | rozumienie                                                | zapamiętywanie                                               | poniżej wymagań koniecznych                           |
| <b>Na podstawie własnych obserwacji podaje przykłady sposobów, w jakie zwierzęta przystosowują się do różnych warunków środowiskowych</b> | Podaje wiele przykładów przystosowań i samodzielnie wyjaśnia ich znaczenie.    | Na podstawie własnych obserwacji trafnie podaje przykłady przystosowań. | Podaje pojedyncze przykłady; wyjaśnienia są ogólne.                  | Podaje przykłady po wspólnej obserwacji i naprowadzeniu.  | Wskazuje przystosowania na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie podaje przykładów przystosowań mimo pomocy.       |
| <b>Zna nazwy ptaków odlatujących na zimę i zimujących w Polsce</b>                                                                        | Wymienia obie grupy ptaków i wyjaśnia przyczyny ich wędrówek.                  | Zawsze samodzielnie wymienia ptaki odlatujące i zimujące.               | Wymienia większość ptaków; pojedyncze przypisuje do złej grupy.      | Wymienia ptaki po przypomnieniu.                          | Wskazuje ptaki na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.          | Nie wymienia nazw ptaków mimo pomocy.                 |
| <b>Rozpoznaje w otoczeniu popularne owady</b>                                                                                             | Rozpoznaje wszystkie omawiane owady i podaje ich cechy oraz rolę w przyrodzie. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i nazywa popularne owady.                | Rozpoznaje większość owadów; pojedyncze myli.                        | Rozpoznaje najbardziej znane owady po przypomnieniu nazw. | Wskazuje owady na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.          | Nie rozpoznaje popularnych owadów mimo pomocy.        |
| <b>Wykazuje w działaniu poczucie odpowiedzialności za przyrodę: segreguje odpady, opiekuje się roślinami</b>                              | Zawsze działa odpowiedzialnie, segreguje bezbłędnie i zachęca do tego innych.  | Zawsze samodzielnie segreguje odpady i opiekuje się roślinami.          | Najczęściej działa odpowiedzialnie; czasem potrzebuje przypomnienia. | Podejmuje działania po zachęcie nauczyciela.              | Włącza się w działania wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela. | Nie podejmuje działań na rzecz przyrody mimo zachęty. |
| <b>Rozpoznaje zwiastuny wiosny</b>                                                                                                        | Wymienia wiele zwiastunów i rozpoznaje je podczas obserwacji terenowej.        | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i wymienia zwiastuny wiosny.             | Wymienia większość zwiastunów; pozostałe rozpoznaje na ilustracji.   | Wymienia zwiastuny wiosny po przypomnieniu.               | Wskazuje zwiastuny na obrazkach, wyłącznie z pomocą.         | Nie rozpoznaje zwiastunów wiosny mimo pomocy.         |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                  | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                             | POZIOM 4                                          | POZIOM 3                                      | POZIOM 2                                                | POZIOM 1                                               |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                    | tworzenie                                                                 | ocenianie / analizowanie                                             | stosowanie                                        | rozumienie                                    | zapamiętywanie                                          | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemu rzeki</b>                 | Opisuje ekosystem rzeki szczegółowo i porównuje go z innymi ekosystemami. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i wymienia cechy ekosystemu rzeki.    | Wymienia większość cech; opis jest ogólny.        | Wymienia cechy po pytaniach pomocniczych.     | Wskazuje cechy na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.     | Nie rozpoznaje cech ekosystemu rzeki mimo pomocy.      |
| <b>Wie, w jaki sposób należy opiekować się zwierzętami domowymi</b> | Wymienia obowiązki opiekuna, uzasadnia je i wskazuje skutki zaniedbań.    | Zawsze samodzielnie wymienia zasady opieki nad zwierzętami domowymi. | Wymienia większość obowiązków; pojedyncze pomija. | Wymienia obowiązki po pytaniach pomocniczych. | Wskazuje obowiązki na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie wymienia zasad opieki nad zwierzętami mimo pomocy. |

### Procesy fizyczne w codzienności ucznia

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                | POZIOM 6                                                        | POZIOM 5                                                           | POZIOM 4                                                    | POZIOM 3                                              | POZIOM 2                                           | POZIOM 1                                               |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                  | tworzenie                                                       | ocenianie / analizowanie                                           | stosowanie                                                  | rozumienie                                            | zapamiętywanie                                     | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas działań badawczych</b> | Zawsze przestrzega zasad i dba o bezpieczeństwo całego zespołu. | Zawsze zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas działań badawczych. | Stara się przestrzegać zasad; sporadycznie o nich zapomina. | Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela. | Wymaga stałego przypominania zasad bezpieczeństwa. | Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień. |

## Materiały i ich właściwości

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                  | POZIOM 6                                                            | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                          |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                    | tworzenie                                                           | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                   | rozumienie                                                | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                       |
| <b>Bada wpływ wybranych czynników na zmiany zachodzące w wodzie</b> | Planuje badanie, przewiduje wynik i samodzielnie uzasadnia wnioski. | Zawsze samodzielnie bada zmiany zachodzące w wodzie i podaje wnioski. | Przeprowadza badanie; wniosek formułuje po pytaniu.          | Przeprowadza badanie według instrukcji, po naprowadzeniu. | Uczestniczy w badaniu wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie bada zmian zachodzących w wodzie mimo pomocy. |
| <b>Dbą o przybory szkolne</b>                                       | Zawsze dba o przybory, utrzymuje je w porządku i szanuje cudze.     | Zawsze samodzielnie dba o swoje przybory szkolne.                     | Najczęściej dba o przybory; czasem potrzebuje przypomnienia. | Dbą o przybory po przypomnieniu przez nauczyciela.        | Utrzymuje przybory w porządku wyłącznie pod nadzorem. | Nie dba o przybory szkolne mimo przypomnień.      |

## Edukacja klimatyczno-środowiskowa

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                                              | POZIOM 6                                                                        | POZIOM 5                                                           | POZIOM 4                                              | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                | tworzenie                                                                       | ocenianie / analizowanie                                           | stosowanie                                            | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                 |
| <b>Wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku</b> | Trafnie opisuje reakcje organizmów i uzasadnia je własnymi obserwacjami.        | Zawsze samodzielnie wypowiada się na ten temat, podając przykłady. | Opisuje reakcje ogólnie; przykłady podaje po pytaniu. | Wypowiada się po pytaniach pomocniczych.             | Wskazuje reakcje na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie wypowiada się na ten temat mimo pomocy. |
| <b>Obserwuje pogodę i zna jej elementy</b>                                                      | Prowadzi obserwacje systematycznie, nazywa wszystkie elementy i porównuje dane. | Zawsze samodzielnie obserwuje pogodę i nazywa jej elementy.        | Obserwuje pogodę; część elementów nazywa po pytaniu.  | Obserwuje pogodę i nazywa elementy po przypomnieniu. | Uzupełnia kalendarz pogody wyłącznie z pomocą.        | Nie prowadzi obserwacji pogody mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                             | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                            | POZIOM 4                                             | POZIOM 3                                    | POZIOM 2                                                     | POZIOM 1                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                               | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                            | stosowanie                                           | rozumienie                                  | zapamiętywanie                                               | poniżej wymagań koniecznych                           |
| <b>Wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody</b> | Realizuje wszystkie działania i sam proponuje nowe inicjatywy dla klasy. | Zawsze chętnie i samodzielnie wykonuje działania na rzecz przyrody. | Wykonuje polecenia; własnych propozycji nie zgłasza. | Wykonuje polecenia po zachęcie nauczyciela. | Włącza się w działania wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela. | Nie podejmuje działań na rzecz przyrody mimo zachęty. |

### Warsztat przyrodnika

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                                          | POZIOM 6                                                                   | POZIOM 5                                                                  | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                                       | POZIOM 2                                                      | POZIOM 1                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                            | tworzenie                                                                  | ocenianie / analizowanie                                                  | stosowanie                                                    | rozumienie                                                     | zapamiętywanie                                                | poniżej wymagań koniecznych                                   |
| <b>Rozwija ciekawość poznawczą</b>                                                          | Samodzielnie poszukuje odpowiedzi i stawia własne pytania badawcze.        | Zawsze chętnie i samodzielnie rozwija ciekawość poznawczą.                | Stara się samodzielnie rozwijać zainteresowania przyrodnicze. | Rozwija ciekawość poznawczą po zachęcie nauczyciela.           | Wykazuje niewielkie zainteresowanie, wymaga stałej motywacji. | Nie wykazuje ciekawości poznawczej mimo zachęty.              |
| <b>Prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty</b>                               | Prowadzi obserwacje systematycznie, dokumentuje je i formułuje wnioski.    | Zawsze samodzielnie prowadzi obserwacje i eksperymenty.                   | Prowadzi obserwacje; ich zapis wymaga przypomnienia.          | Prowadzi obserwacje według instrukcji, z niewielkim wsparciem. | Obserwuje i zapisuje wyłącznie z pomocą nauczyciela.          | Nie prowadzi obserwacji i eksperymentów mimo pomocy.          |
| <b>Przeprowadza działania badawcze zgodnie z instrukcją i odpowiada na pytania badawcze</b> | Realizuje instrukcję bezbłędnie, odpowiada na pytania i uzasadnia wnioski. | Zawsze samodzielnie przeprowadza badanie i odpowiada na pytania badawcze. | Przeprowadza badanie; odpowiada formułując po naprowadzeniu.  | Przeprowadza badanie krok po kroku, po naprowadzeniu.          | Wykonuje czynności badawcze wyłącznie z pomocą.               | Nie przeprowadza działań badawczych mimo instrukcji i pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                             | POZIOM 6                                                                   | POZIOM 5                                                                       | POZIOM 4                                                           | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                                  | POZIOM 1                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                               | tworzenie                                                                  | ocenianie / analizowanie                                                       | stosowanie                                                         | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                            | poniżej wymagań koniecznych                             |
| <b>Posługuje się lupą, lornetką oraz kluczami do oznaczania roślin i zwierząt</b>                              | Posługuje się wszystkimi narzędziami sprawnie i objaśnia ich zastosowanie. | Zawsze samodzielnie posługuje się narzędziami zgodnie z przeznaczeniem.        | Posługuje się lupą i lornetką; przy kluczach się waha.             | Korzysta z narzędzi po przypomnieniu sposobu użycia. | Korzysta z narzędzi badawczych wyłącznie z pomocą.        | Nie posługuje się narzędziami badawczymi mimo pomocy.   |
| <b>Rozpoznaje sytuacje niebezpieczne na drodze i stosuje zasady bezpiecznego postępowania w ruchu drogowym</b> | Rozpoznaje zagrożenia trafnie, stosuje zasady i objaśnia je innym.         | Zawsze samodzielnie rozpoznaje zagrożenia i bezpiecznie porusza się po drodze. | Rozpoznaje typowe zagrożenia; w praktyce potrzebuje przypomnienia. | Rozpoznaje zagrożenia po omówieniu przykładów.       | Porusza się bezpiecznie wyłącznie pod nadzorem dorosłego. | Nie rozpoznaje zagrożeń na drodze mimo pomocy.          |
| <b>Zna zimowe zjawiska przyrodnicze: śnieg, mróz, szron, lód, oraz zagrożenia z nimi związane</b>              | Nazywa wszystkie zjawiska, wyjaśnia ich powstawanie i wskazuje zagrożenia. | Zawsze samodzielnie nazywa zjawiska zimowe i związane z nimi zagrożenia.       | Nazywa większość zjawisk; zagrożenia opisuje ogólnie.              | Nazywa zjawiska po przypomnieniu.                    | Wskazuje zjawiska na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.    | Nie rozpoznaje zjawisk zimowych i zagrożeń mimo pomocy. |

# EDUKACJA SPOŁECZNA

## Kompetencje osobiste

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                              | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                                   | POZIOM 4                                                          | POZIOM 3                                                    | POZIOM 2                                                       | POZIOM 1                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <i>wymaganie z podstawy programowej</i>                                                                                         | <i>tworzenie</i>                                                          | <i>ocenianie / analizowanie</i>                                            | <i>stosowanie</i>                                                 | <i>rozumienie</i>                                           | <i>zapamiętywanie</i>                                          | <i>poniżej wymagań koniecznych</i>                            |
| <b>Rozpoznaje i nazywa swoje potrzeby i emocje</b>                                                                              | Trafnie nazywa emocje i potrzeby oraz wskazuje ich przyczyny.             | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i nazywa swoje potrzeby oraz emocje.        | Nazywa podstawowe emocje; przy złożonych się waha.                | Nazywa emocje po pytaniach nauczyciela.                     | Wskazuje emocję na piktogramie, wyłącznie z pomocą.            | Nie nazywa swoich emocji i potrzeb mimo wsparcia.             |
| <b>Zna sposoby radzenia sobie ze złością i smutkiem</b>                                                                         | Skutecznie dobiera sposób do sytuacji i wspiera w tym rówieśników.        | Zawsze zna i skutecznie stosuje poznane sposoby radzenia sobie z emocjami. | Stosuje wybrane sposoby; w sytuacjach trudnych bywa bezradny.     | Stosuje poznane sposoby po przypomnieniu przez nauczyciela. | Uspokaja się wyłącznie przy wsparciu osoby dorosłej.           | Nie stosuje sposobów radzenia sobie z emocjami mimo wsparcia. |
| <b>Rozwija samodzielność, np. pakuje plecak, ubiera się odpowiednio do pogody, przygotowuje zdrową kanapkę, planuje zajęcia</b> | Wykonuje wszystkie czynności samodzielnie i pomaga w nich innym.          | Zawsze samodzielnie wykonuje codzienne czynności.                          | Wykonuje czynności samodzielnie; czasem potrzebuje przypomnienia. | Wykonuje czynności po ukierunkowaniu nauczyciela.           | Wykonuje codzienne czynności wyłącznie z pomocą.               | Nie wykonuje czynności samodzielnie mimo wsparcia.            |
| <b>Ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości</b>                                              | Ocenia trafnie i obiektywnie, uzasadnia ocenę, odwołując się do wartości. | Zawsze samodzielnie ocenia postępowanie swoje i innych osób.               | Ocenia postępowanie; uzasadnienie formułuje ogólnie.              | Ocenia postępowanie po pytaniach nauczyciela.               | Ocenia zachowanie wyłącznie z pomocą nauczyciela.              | Nie ocenia postępowania swojego i innych mimo wsparcia.       |
| <b>W razie potrzeby zwraca się o pomoc do odpowiednich osób</b>                                                                 | Trafnie dobiera osobę do rodzaju sytuacji i jasno formułuje prośbę.       | Zawsze samodzielnie prosi o pomoc odpowiednie osoby.                       | Prosi o pomoc; przy doborze osoby się waha.                       | Prosi o pomoc po zachęcie nauczyciela.                      | Sygnalizuje potrzebę pomocy wyłącznie przy wsparciu dorosłego. | Nie prosi o pomoc mimo trudności i zachęty.                   |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                       | POZIOM 6                                                                            | POZIOM 5                                                                     | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                             | POZIOM 2                                               | POZIOM 1                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                         | tworzenie                                                                           | ocenianie / analizowanie                                                     | stosowanie                                                    | rozumienie                                           | zapamiętywanie                                         | poniżej wymagań koniecznych                                   |
| <b>Twórczo rozwiązuje problemy, ocenia sytuację oraz jej przyczyny i skutki</b>                          | Analizuje problem wszechstronnie i proponuje kilka sposobów rozwiązania.            | Zawsze samodzielnie ocenia sytuację, wskazuje przyczyny i skutki.            | Wskazuje przyczyny; skutki i rozwiązanie podaje po pytaniu.   | Analizuje problem po wspólnym omówieniu.             | Wskazuje przyczynę problemu wyłącznie z pomocą.        | Nie analizuje problemu i nie proponuje rozwiązań mimo pomocy. |
| <b>Wie, że zdrowe odżywianie, aktywność ruchowa i kontakt z przyrodą mają pozytywny wpływ na zdrowie</b> | Wyjaśnia wpływ każdego z tych czynników i stosuje tę wiedzę w codziennych wyborach. | Zawsze samodzielnie wymienia wszystkie trzy czynniki i ich wpływ na zdrowie. | Wymienia czynniki; ich wpływ opisuje ogólnie.                 | Wymienia czynniki po pytaniach pomocniczych.         | Wskazuje czynniki na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie dostrzega wpływu tych czynników na zdrowie mimo pomocy.   |
| <b>Ma świadomość konsekwencji złego odżywiania</b>                                                       | Trafnie wskazuje konsekwencje i uzasadnia własne wybory żywieniowe.                 | Zawsze samodzielnie wskazuje skutki niewłaściwego odżywiania.                | Wskazuje skutki; opisuje je ogólnie.                          | Wskazuje skutki po pytaniach pomocniczych.           | Wskazuje skutki wyłącznie z pomocą nauczyciela.        | Nie dostrzega konsekwencji złego odżywiania mimo pomocy.      |
| <b>Zna swoje mocne strony</b>                                                                            | Obiektywnie ocenia siebie i świadomie wykorzystuje mocne strony w zadaniach.        | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i nazywa swoje mocne strony.                  | Nazywa mocne strony; ocena bywa zawyżona lub zaniżona.        | Nazywa mocne strony po pytaniach nauczyciela.        | Wskazuje swoje mocne strony wyłącznie z pomocą.        | Nie rozpoznaje swoich mocnych stron mimo wsparcia.            |
| <b>Uczestniczy w aktywnościach zgodnych z własnymi pasjami</b>                                           | Aktywnie rozwija swoje pasje i dzieli się nimi z klasą.                             | Zawsze chętnie uczestniczy w aktywnościach zgodnych z własnymi pasjami.      | Uczestniczy w aktywnościach; własnych propozycji nie zgłasza. | Uczestniczy w aktywnościach po zachęcie nauczyciela. | Włącza się w aktywności wyłącznie z pomocą.            | Nie uczestniczy w takich aktywnościach mimo zachęty.          |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                       | POZIOM 6                                                            | POZIOM 5                                                           | POZIOM 4                                                | POZIOM 3                                              | POZIOM 2                                               | POZIOM 1                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                         | tworzenie                                                           | ocenianie / analizowanie                                           | stosowanie                                              | rozumienie                                            | zapamiętywanie                                         | poniżej wymagań koniecznych                        |
| <b>Przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania</b> | Świadomie dobiera własne metody zapamiętywania i objaśnia je innym. | Zawsze przyjmuje wskazówki i poszukuje własnych metod uczenia się. | Stosuje poznane wskazówki; własnych metod szuka rzadko. | Stosuje wskazówki po przypomnieniu przez nauczyciela. | Uczy się wyłącznie sposobem podanym przez nauczyciela. | Nie korzysta ze wskazówek dotyczących uczenia się. |

### Kompetencje społeczne

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                                      | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                         | POZIOM 4                                                       | POZIOM 3                                                       | POZIOM 2                                               | POZIOM 1                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                                        | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                         | stosowanie                                                     | rozumienie                                                     | zapamiętywanie                                         | poniżej wymagań koniecznych                      |
| <b>Zna omawiane zawody użyteczności publicznej, m.in. policjanta, strażaka, lekarza, ratownika medycznego, rolnika, weterynarza, leśnika, astronoma</b> | Opisuje zawody, ich zadania i narzędzia, wiąże je z własnymi pasjami.    | Zawsze samodzielnie nazywa i charakteryzuje omawiane zawody.     | Nazywa większość zawodów; opisy są ogólne.                     | Nazywa zawody po przypomnieniu.                                | Rozpoznaje zawody na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie zna omawianych zawodów mimo pomocy.          |
| <b>Współpracuje zgodnie z ustalonymi zasadami</b>                                                                                                       | Współpracuje wzorowo, dba o podział zadań i udział wszystkich w zespole. | Zawsze zgodnie współpracuje według ustalonych zasad.             | Współpracuje; przy trudnościach w zespole potrzebuje wsparcia. | Współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela.                    | Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą.           | Nie podejmuje współpracy mimo wsparcia.          |
| <b>Wykonuje w zespołach prace projektowe</b>                                                                                                            | Organizuje pracę zespołu, dba o podział zadań i prezentuje efekty.       | Zawsze aktywnie i samodzielnie pracuje nad projektem zespołowym. | Wykonuje powierzoną część projektu; inicjatywy nie podejmuje.  | Wykonuje zadania projektowe po podziale ról przez nauczyciela. | Uczestniczy w projekcie wyłącznie z pomocą.            | Nie włącza się w prace projektowe mimo wsparcia. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                               | POZIOM 6                                                                       | POZIOM 5                                                            | POZIOM 4                                                            | POZIOM 3                                                        | POZIOM 2                                                    | POZIOM 1                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                 | tworzenie                                                                      | ocenianie / analizowanie                                            | stosowanie                                                          | rozumienie                                                      | zapamiętywanie                                              | poniżej wymagań koniecznych                                   |
| <b>Zgłasza własne pomysły podczas działań grupowych i przestrzega wspólnie podjętych ustaleń</b> | Zgłasza trafne pomysły, negocjuje i konsekwentnie przestrzega ustaleń.         | Zawsze zgłasza własne pomysły i przestrzega wspólnych ustaleń.      | Zgłasza pomysły; ustaleń przestrzega po przypomnieniu.              | Zgłasza pomysły po zachęcie nauczyciela.                        | Przyjmuje ustalenia wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.     | Nie zgłasza pomysłów i nie przestrzega ustaleń mimo wsparcia. |
| <b>Jest kulturalny wobec innych</b>                                                              | Zawsze zachowuje się kulturalnie i reaguje na niewłaściwe zachowania innych.   | Zawsze jest kulturalny wobec rówieśników i dorosłych.               | Najczęściej zachowuje się kulturalnie; sporadycznie o tym zapomina. | Zachowuje się kulturalnie po zwróceniu uwagi przez nauczyciela. | Wymaga stałego przypominania zasad kulturalnego zachowania. | Nie zachowuje się kulturalnie mimo przypomnień.               |
| <b>Wie, jak przeciwdziałać marnowaniu żywności</b>                                               | Wymienia wiele sposobów i sam podejmuje działania przeciw marnowaniu żywności. | Zawsze samodzielnie wymienia sposoby, by nie marnować żywności.     | Wymienia większość sposobów; przykłady podaje po pytaniu.           | Wymienia sposoby po pytaniach pomocniczych.                     | Wskazuje sposoby wyłącznie z pomocą nauczyciela.            | Nie wskazuje sposobów, by nie marnować żywności.              |
| <b>Wie, dlaczego warto pomagać osobom potrzebującym</b>                                          | Uzasadnia potrzebę pomagania i sam inicjuje działania na rzecz innych.         | Zawsze samodzielnie wyjaśnia, dlaczego warto pomagać potrzebującym. | Wyjaśnia to ogólnie; przykłady podaje po pytaniu.                   | Wyjaśnia po pytaniach pomocniczych nauczyciela.                 | Wskazuje odpowiedź wyłącznie z pomocą nauczyciela.          | Nie dostrzega potrzeby pomagania innym mimo omówienia.        |
| <b>Przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia</b>                     | Zawsze przestrzega norm i obowiązków, przypomina o nich rówieśnikom.           | Zawsze przestrzega norm postępowania i obowiązków ucznia.           | Najczęściej przestrzega norm; sporadycznie je łamie.                | Przestrzega norm po przypomnieniu przez nauczyciela.            | Wymaga stałej kontroli przestrzegania norm i obowiązków.    | Nie przestrzega norm i obowiązków ucznia mimo przypomnień.    |

## Edukacja obywatelska

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                            | POZIOM 6                                                             | POZIOM 5                                                               | POZIOM 4                                                  | POZIOM 3                                           | POZIOM 2                                                 | POZIOM 1                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <i>wymaganie z podstawy programowej</i>                                                                                       | <i>tworzenie</i>                                                     | <i>ocenianie / analizowanie</i>                                        | <i>stosowanie</i>                                         | <i>rozumienie</i>                                  | <i>zapamiętywanie</i>                                    | <i>poniżej wymagań koniecznych</i>                    |
| <b>Przedstawia na podstawie własnych obserwacji terenowych położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy</b> | Opisuje okolicę szczegółowo i porównuje ją z innymi rejonami Polski. | Zawsze samodzielnie przedstawia położenie i warunki naturalne okolicy. | Wymienia większość elementów; opis jest ogólny.           | Przedstawia okolicę po pytaniach nauczyciela.      | Wskazuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą.         | Nie opisuje położenia i warunków okolicy mimo pomocy. |
| <b>Rozróżnia krajobrazy Polski</b>                                                                                            | Rozróżnia wszystkie krajobrazy i wymienia ich typowe cechy.          | Zawsze samodzielnie rozróżnia i nazywa krajobrazy Polski.              | Rozróżnia większość krajobrazów; pojedyncze myli.         | Rozróżnia krajobrazy po przypomnieniu.             | Wskazuje krajobrazy na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie rozróżnia krajobrazów Polski mimo pomocy.         |
| <b>Odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski</b>                                                                          | Odczytuje mapę swobodnie, korzysta z legendy i formułuje wnioski.    | Zawsze samodzielnie odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski.     | Odczytuje informacje; przy legendzie potrzebuje wsparcia. | Odczytuje informacje po naprowadzeniu nauczyciela. | Odczytuje mapę wyłącznie z pomocą nauczyciela.           | Nie odczytuje informacji z mapy mimo pomocy.          |
| <b>Wymienia nazwę stolicy Polski i wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju</b>                                            | Wymienia stolicę, wyjaśnia jej rolę i wskazuje ją na mapie.          | Zawsze samodzielnie wymienia stolicę i wyjaśnia jej znaczenie.         | Wymienia stolicę; jej znaczenie wyjaśnia ogólnie.         | Wymienia stolicę po przypomnieniu.                 | Wybiera odpowiedź z podanych propozycji, z pomocą.       | Nie wymienia stolicy Polski mimo pomocy.              |
| <b>Wymienia nazwy największych miast Polski</b>                                                                               | Wymienia wszystkie omawiane miasta i wskazuje je na mapie.           | Zawsze samodzielnie wymienia nazwy największych miast Polski.          | Wymienia większość miast; pojedyncze pomija.              | Wymienia miasta po przypomnieniu.                  | Wskazuje nazwy miast wyłącznie z pomocą.                 | Nie wymienia największych miast Polski mimo pomocy.   |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                     | POZIOM 6                                                                      | POZIOM 5                                                         | POZIOM 4                                          | POZIOM 3                                       | POZIOM 2                                                 | POZIOM 1                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                       | tworzenie                                                                     | ocenianie / analizowanie                                         | stosowanie                                        | rozumienie                                     | zapamiętywanie                                           | poniżej wymagań koniecznych                          |
| <b>Wymienia nazwy kilku parków narodowych Polski oraz wie, co jest w nich typowe</b>                   | Wymienia kilka parków, opisuje ich osobliwości i wskazuje je na mapie.        | Zawsze samodzielnie wymienia parki narodowe i ich cechy.         | Wymienia parki; ich osobliwości opisuje ogólnie.  | Wymienia parki narodowe po przypomnieniu.      | Wskazuje parki na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.      | Nie wymienia parków narodowych mimo pomocy.          |
| <b>Wskazuje wybrane święta państwowe</b>                                                               | Wymienia święta wraz z datami i wyjaśnia, co upamiętniają.                    | Zawsze samodzielnie wskazuje wybrane święta państwowe.           | Wymienia święta; ich daty podaje po pytaniu.      | Wymienia święta państwowe po przypomnieniu.    | Wybiera święta z podanych propozycji, z pomocą.          | Nie wskazuje świąt państwowych mimo pomocy.          |
| <b>Zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie, np. związane ze świętami i powitaniem wiosny</b> | Opisuje tradycje szczegółowo i porównuje zwyczaje rodzinne z poznanymi.       | Zawsze samodzielnie wymienia i opisuje poznane tradycje polskie. | Wymienia tradycje; opisy są ogólne.               | Wymienia pojedyncze tradycje po przypomnieniu. | Rozpoznaje tradycje na ilustracjach, wyłącznie z pomocą. | Nie wymienia tradycji i zwyczajów mimo pomocy.       |
| <b>Rozpoznaje godło, barwy narodowe i hymn państwowy</b>                                               | Rozpoznaje wszystkie symbole, opisuje je i zawsze zachowuje właściwą postawę. | Zawsze samodzielnie rozpoznaje godło, barwy narodowe i hymn.     | Rozpoznaje symbole; opis formułuje ogólnie.       | Rozpoznaje symbole po przypomnieniu.           | Wskazuje symbole narodowe wyłącznie z pomocą.            | Nie rozpoznaje symboli narodowych mimo pomocy.       |
| <b>Zna swoje obowiązki domowe</b>                                                                      | Wymienia obowiązki, wykonuje je systematycznie i uzasadnia ich znaczenie.     | Zawsze samodzielnie wymienia swoje obowiązki domowe.             | Wymienia większość obowiązków; pojedyncze pomija. | Wymienia obowiązki po pytaniach pomocniczych.  | Wskazuje obowiązki na ilustracjach, wyłącznie z pomocą.  | Nie wymienia swoich obowiązków domowych mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                              | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                  | POZIOM 4                                   | POZIOM 3                                    | POZIOM 2                                            | POZIOM 1                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                | tworzenie                                                                 | ocenianie / analizowanie                                  | stosowanie                                 | rozumienie                                  | zapamiętywanie                                      | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Rozumie, jak się robi zakupy, dlaczego ludzie pracują, co to jest potrzeba, co można oszczędzać i co można robić w banku</b> | Wyjaśnia wszystkie pojęcia i podaje własne przykłady z życia codziennego. | Zawsze samodzielnie wyjaśnia poznane pojęcia ekonomiczne. | Wyjaśnia większość pojęć; opisy są ogólne. | Wyjaśnia pojęcia po pytaniach pomocniczych. | Wskazuje odpowiedzi wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie rozumie poznanych pojęć ekonomicznych mimo pomocy. |

# EDUKACJA ARTYSTYCZNA – PLASTYKA I MUZYKA

## Percepcja i interpretacja dzieł plastycznych

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                      | POZIOM 6                                                                     | POZIOM 5                                                        | POZIOM 4                                               | POZIOM 3                                 | POZIOM 2                                            | POZIOM 1                                               |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                        | tworzenie                                                                    | ocenianie / analizowanie                                        | stosowanie                                             | rozumienie                               | zapamiętywanie                                      | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Nazywa swoje emocje wywołane przez dzieła sztuki</b> | Nazywa emocje trafnie i wskazuje środki plastyczne, które je wywołują.       | Zawsze samodzielnie nazywa emocje wywołane przez dzieło sztuki. | Nazywa podstawowe emocje; przy trudniejszych się waha. | Nazywa emocje po pytaniach pomocniczych. | Wskazuje emocję na piktogramie, wyłącznie z pomocą. | Nie nazywa emocji wywołanych przez dzieło mimo pomocy. |
| <b>Rozróżnia barwy</b>                                  | Rozróżnia wszystkie barwy podstawowe i pochodne oraz samodzielnie je tworzy. | Zawsze poprawnie rozróżnia i nazywa poznane barwy.              | Rozróżnia barwy podstawowe; przy pochodnych się waha.  | Rozróżnia barwy po przypomnieniu.        | Wskazuje barwy wyłącznie z pomocą nauczyciela.      | Nie rozróżnia barw mimo pomocy.                        |

## Twórcze działania plastyczne

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                               | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                       | POZIOM 4                                       | POZIOM 3                                     | POZIOM 2                                     | POZIOM 1                                               |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                 | tworzenie                                                                 | ocenianie / analizowanie                                       | stosowanie                                     | rozumienie                                   | zapamiętywanie                               | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Wykonuje prace plastyczne na podany temat</b> | Wykonuje pracę w pełni zgodną z tematem, oryginalną i bogatą w szczegóły. | Zawsze samodzielnie wykonuje pracę zgodną z podanym tematem.   | Wykonuje pracę; związek z tematem bywa ogólny. | Wykonuje pracę po wspólnym omówieniu tematu. | Wykonuje fragmenty pracy wyłącznie z pomocą. | Nie wykonuje pracy na podany temat mimo pomocy.        |
| <b>Rysuje kredką, ołówkiem i mazakiem</b>        | Rysuje starannie i pewnie, świadomie różnicuje grubość i nacisk linii.    | Zawsze samodzielnie i poprawnie rysuje każdym z tych narzędzi. | Rysuje poprawnie; linie bywają niedokładne.    | Rysuje według wzoru, z niewielkim wsparciem. | Rysuje wyłącznie z pomocą nauczyciela.       | Nie posługuje się narzędziami rysunkowymi mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                  | POZIOM 6                                                            | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                          | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                          | POZIOM 1                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                    | tworzenie                                                           | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                        | rozumienie                                                | zapamiętywanie                                    | poniżej wymagań koniecznych                        |
| <b>Maluje farbami, używając pędzli</b>                                              | Maluje starannie, świadomie miesza barwy i dba o czystość pracy.    | Zawsze samodzielnie i poprawnie maluje farbami.                       | Maluje poprawnie; praca bywa niestaranna.         | Maluje według wzoru, z niewielkim wsparciem.              | Maluje wyłącznie z pomocą nauczyciela.            | Nie posługuje się farbami i pędzlem mimo pomocy.   |
| <b>Wydziera, wycina, składa i przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier</b>      | Wykonuje wszystkie te czynności precyzyjnie i estetycznie.          | Zawsze samodzielnie i poprawnie wydziera, wycina, składa i przylepia. | Wykonuje te czynności; precyzja bywa ograniczona. | Wykonuje czynności według wzoru, z niewielkim wsparciem.  | Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą. | Nie wykonuje tych czynności mimo pomocy.           |
| <b>Lepi z plasteliny</b>                                                            | Lepi precyzyjnie i pomysłowo, tworzy formy przestrzenne z detalami. | Zawsze samodzielnie lepi zgodnie z tematem pracy.                     | Lepi poprawnie; forma bywa uproszczona.           | Lepi według wzoru, z niewielkim wsparciem.                | Lepi wyłącznie z pomocą nauczyciela.              | Nie lepi z plasteliny mimo pomocy.                 |
| <b>Tworzy prace plastyczne inspirowane obserwacją przyrody i utworem literackim</b> | Oddaje szczegóły obserwacji i treść utworu, twórczo je przetwarza.  | Zawsze samodzielnie tworzy pracę zgodną z podaną inspiracją.          | Tworzy pracę; związek z inspiracją bywa ogólny.   | Tworzy pracę po wspólnej obserwacji lub omówieniu utworu. | Rysuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą.    | Nie tworzy prac inspirowanych tematem mimo pomocy. |

### Kształcenie wrażliwości estetycznej

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                           | POZIOM 6                                                            | POZIOM 5                                      | POZIOM 4                                                       | POZIOM 3                                           | POZIOM 2                                           | POZIOM 1                                  |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej             | tworzenie                                                           | ocenianie / analizowanie                      | stosowanie                                                     | rozumienie                                         | zapamiętywanie                                     | poniżej wymagań koniecznych               |
| <b>Estetycznie wykonuje prace plastyczne</b> | Zawsze wykonuje prace estetycznie i dba o ich staranne wykończenie. | Zawsze wykonuje prace plastyczne estetycznie. | Najczęściej pracuje estetycznie; wykończenie bywa niestaranne. | Dbą o estetykę po przypomnieniu przez nauczyciela. | Wykonuje pracę estetycznie wyłącznie pod nadzorem. | Nie dba o estetykę prac mimo przypomnień. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                     | POZIOM 6                                                                  | POZIOM 5                                                | POZIOM 4                                                | POZIOM 3                                                 | POZIOM 2                                         | POZIOM 1                                            |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                       | tworzenie                                                                 | ocenianie / analizowanie                                | stosowanie                                              | rozumienie                                               | zapamiętywanie                                   | poniżej wymagań koniecznych                         |
| <b>Dostrzega regularności w obserwowanym otoczeniu</b> | Dostrzega rytmy i regularności, nazywa ich zasadę i tworzy własne układy. | Zawsze samodzielnie dostrzega regularności w otoczeniu. | Dostrzega regularności proste; przy złożonych się waha. | Dostrzega regularności po ukierunkowaniu nauczyciela.    | Wskazuje regularne układy wyłącznie z pomocą.    | Nie dostrzega regularności w otoczeniu mimo pomocy. |
| <b>Dbą o porządek wokół siebie</b>                     | Zawsze utrzymuje porządek i dba o estetykę wspólnej przestrzeni klasy.    | Zawsze samodzielnie dba o porządek wokół siebie.        | Porządkuje otoczenie; czasem potrzebuje przypomnienia.  | Porządkuje otoczenie po przypomnieniu przez nauczyciela. | Porządkuje swoje miejsce wyłącznie pod nadzorem. | Nie dba o porządek wokół siebie mimo przypomnień.   |

### Percepcja i interpretacja muzyki

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                | POZIOM 6                                                                | POZIOM 5                                                       | POZIOM 4                                                 | POZIOM 3                                    | POZIOM 2                                          | POZIOM 1                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                  | tworzenie                                                               | ocenianie / analizowanie                                       | stosowanie                                               | rozumienie                                  | zapamiętywanie                                    | poniżej wymagań koniecznych                    |
| <b>Rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia i przyrody</b> | Bezbłędnie rozpoznaje i różnicuje dźwięki, także podobne brzmieniowo.   | Zawsze samodzielnie rozpoznaje dźwięki z otoczenia i przyrody. | Rozpoznaje większość dźwięków; podobne brzmieniowo myli. | Rozpoznaje dźwięki po powtórzeniu nagrania. | Rozpoznaje pojedyncze dźwięki wyłącznie z pomocą. | Nie identyfikuje dźwięków mimo powtórzeń.      |
| <b>Aktywnie słucha muzyki</b>                                                     | Zawsze słucha z uwagą i chętnie dzieli się wrażeniami z odbioru muzyki. | Zawsze aktywnie i z uwagą słucha proponowanych utworów.        | Najczęściej słucha aktywnie; sporadycznie się rozprasza. | Słucha utworów po zachęcie nauczyciela.     | Słucha krótko, wymaga stałego ukierunkowania.     | Nie słucha proponowanych utworów mimo zachęty. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                   | POZIOM 6                                                                     | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                        | POZIOM 3                                                  | POZIOM 2                                            | POZIOM 1                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                     | tworzenie                                                                    | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                      | rozumienie                                                | zapamiętywanie                                      | poniżej wymagań koniecznych                            |
| <b>Rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę smutną i wesołą, energiczną i spokojną, marszową i usypiającą</b> | Rozróżnia wszystkie rodzaje muzyki bezbłędnie i uzasadnia swoją ocenę.       | Zawsze poprawnie rozróżnia nastroj i charakter słuchanych utworów.    | Rozróżnia większość rodzajów; przy podobnych utworach się waha. | Rozróżnia charakter utworu po porównaniu i naprowadzeniu. | Wskazuje charakter utworu wyłącznie z pomocą.       | Nie rozróżnia charakteru słuchanej muzyki mimo pomocy. |
| <b>Rozróżnia kierunek melodii: wznoszący i opadający</b>                                                             | Bezbłędnie rozróżnia oba kierunki i przedstawia je graficznie lub ruchem.    | Zawsze samodzielnie rozróżnia wznoszący i opadający kierunek melodii. | Rozróżnia kierunek melodii; przy krótkich frazach się myli.     | Rozróżnia kierunek po powtórzeniu i porównaniu.           | Wskazuje kierunek melodii wyłącznie z pomocą.       | Nie rozróżnia kierunku melodii mimo pomocy.            |
| <b>Zna budowę piosenki</b>                                                                                           | Rozpoznaje zwrotkę i refren bezbłędnie, także w utworach nowych.             | Zawsze samodzielnie rozpoznaje budowę poznanej piosenki.              | Najczęściej rozpoznaje budowę piosenki; czasem się myli.        | Rozpoznaje zwrotkę i refren po przypomnieniu.             | Wskazuje refren wyłącznie z pomocą nauczyciela.     | Nie rozpoznaje budowy piosenki mimo pomocy.            |
| <b>Rozpoznaje instrumenty muzyczne, m.in. trąbkę</b>                                                                 | Rozpoznaje wszystkie poznane instrumenty po wyglądzie i po brzmieniu.        | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i nazywa poznane instrumenty.          | Rozpoznaje instrumenty po wyglądzie; brzmienie bywa mylone.     | Rozpoznaje instrumenty po przypomnieniu.                  | Wybiera instrument z podanych propozycji, z pomocą. | Nie rozpoznaje instrumentów muzycznych mimo pomocy.    |
| <b>Wie, czym jest orkiestra</b>                                                                                      | Wyjaśnia, czym jest orkiestra, i wymienia wchodzące w jej skład instrumenty. | Zawsze samodzielnie wyjaśnia, czym jest orkiestra.                    | Wyjaśnia to pojęcie ogólnie; przykłady podaje po pytaniu.       | Wyjaśnia pojęcie po przypomnieniu treści.                 | Wskazuje odpowiedź wyłącznie z pomocą nauczyciela.  | Nie rozumie pojęcia orkiestry mimo pomocy.             |

## Aktywności muzyczne: śpiew, ruch i gra na instrumentach

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                        | POZIOM 6                                                               | POZIOM 5                                                          | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                    | POZIOM 2                                        | POZIOM 1                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <i>wymaganie z podstawy programowej</i>                                                   | <i>tworzenie</i>                                                       | <i>ocenianie / analizowanie</i>                                   | <i>stosowanie</i>                                            | <i>rozumienie</i>                           | <i>zapamiętywanie</i>                           | <i>poniżej wymagań koniecznych</i>                         |
| <b>Chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki</b>                                    | Śpiewa czysto i z pamięci, chętnie występuje solo przed klasą.         | Zawsze chętnie i poprawnie śpiewa solo oraz w grupie.             | Śpiewa w grupie; do występu solo potrzebuje zachęty.         | Śpiewa z pomocą nagrania lub grupy.         | Nuci fragmenty melodii wyłącznie z pomocą.      | Nie śpiewa poznanych piosenek mimo ćwiczeń.                |
| <b>Śpiewa wybrane piosenki ludowe, okolicznościowe i patriotyczne oraz hymn państwowy</b> | Śpiewa cały repertuar czysto, przy hymnie zachowuje właściwą postawę.  | Zawsze poprawnie śpiewa poznany repertuar oraz hymn państwowy.    | Śpiewa piosenki; w tekście hymnu zdarzają się pomyłki.       | Śpiewa z pomocą nagrania lub grupy.         | Nuci fragmenty melodii wyłącznie z pomocą.      | Nie śpiewa poznanego repertuaru mimo ćwiczeń.              |
| <b>Odtwarza i tworzy rytmy</b>                                                            | Odtwarza rytmy bezbłędnie i tworzy własne, złożone schematy rytmiczne. | Zawsze samodzielnie odtwarza i tworzy proste rytmy.               | Odtwarza rytmy; własne propozycje są krótkie i schematyczne. | Odtwarza rytm po pokazie nauczyciela.       | Powtarza rytm wyłącznie naśladowując innych.    | Nie odtwarza rytmów mimo pokazu.                           |
| <b>Współpracuje z innymi podczas wspólnego, zespołowego muzykowania</b>                   | Zawsze zgodnie współpracuje i pomaga zespołowi utrzymać wspólny rytm.  | Zawsze zgodnie współpracuje podczas zespołowego muzykowania.      | Współpracuje zgodnie; czasem gra we własnym tempie.          | Współpracuje po ukierunkowaniu nauczyciela. | Uczestniczy w muzykowaniu biernie, z pomocą.    | Nie podejmuje współpracy podczas muzykowania mimo zachęty. |
| <b>Wyróżnia balet jako rodzaj tańca</b>                                                   | Rozpoznaje balet bezbłędnie i opisuje jego typowe cechy.               | Zawsze samodzielnie rozpoznaje balet wśród innych rodzajów tańca. | Rozpoznaje balet; jego cechy opisuje ogólnie.                | Rozpoznaje balet po przypomnieniu.          | Wskazuje balet z podanych propozycji, z pomocą. | Nie rozpoznaje baletu mimo pomocy.                         |

## Twórcze działania muzyczne

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIĄ                                                                               | POZIOM 6                                                                 | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                          | POZIOM 3                                          | POZIOM 2                                          | POZIOM 1                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                 | tworzenie                                                                | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                        | rozumienie                                        | zapamiętywanie                                    | poniżej wymagań koniecznych                                      |
| <b>Wykonuje układy ruchowe do utworów</b>                                                        | Wykonuje układy płynnie i w rytm, sam proponuje własne figury.           | Zawsze samodzielnie i poprawnie odtwarza poznane układy ruchowe.      | Odtwarza układy; pojedyncze figury upraszcza.                     | Wykonuje układ w grupie, naśladując prowadzącego. | Wykonuje pojedyncze kroki wyłącznie z pomocą.     | Nie odtwarza układów ruchowych mimo pokazu.                      |
| <b>Uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki</b>                                                | Zawsze z zaangażowaniem bawi się przy muzyce i zachęca do tego innych.   | Zawsze chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki.            | Zazwyczaj chętnie uczestniczy w zabawach.                         | Uczestniczy w zabawach po zachęcie nauczyciela.   | Włącza się do zabawy wyłącznie z pomocą.          | Nie uczestniczy w zabawach ruchowych mimo zachęty.               |
| <b>Tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami</b> | Tworzy spójne improwizacje trafnie oddające rytm i treść tekstu.         | Zawsze chętnie i samodzielnie tworzy improwizacje ruchowe.            | Improwizuje ruchem; ruchy bywają schematyczne.                    | Improwizuje ruchem po pokazie nauczyciela.        | Naśladuje ruchy innych, wyłącznie z pomocą.       | Nie tworzy improwizacji ruchowych mimo zachęty.                  |
| <b>Wykorzystuje przedmioty codziennego użytku do zabaw muzycznych</b>                            | Twórczo dobiera przedmioty i tworzy z nich własne instrumentarium.       | Zawsze chętnie wykorzystuje przedmioty codziennego użytku w zabawach. | Korzysta z podanych przedmiotów; własnych propozycji nie zgłasza. | Korzysta z przedmiotów po propozycji nauczyciela. | Włącza się do zabawy wyłącznie z pomocą.          | Nie wykorzystuje przedmiotów w zabawach muzycznych mimo zachęty. |
| <b>Tworzy i wykonuje proste akompaniamenty do utworów z użyciem instrumentów lub rekwizytów</b>  | Tworzy własny akompaniament, utrzymuje tempo i dostosowuje się do grupy. | Zawsze samodzielnie tworzy i wykonuje prosty akompaniament.           | Wykonuje akompaniament; sporadycznie gubi tempo.                  | Akompaniuje wspólnie z grupą, po pokazie.         | Wykonuje pojedyncze uderzenia wyłącznie z pomocą. | Nie wykonuje akompaniamentu mimo wzoru.                          |

## Inne działania artystyczne

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                        | POZIOM 6                                                                | POZIOM 5                                                          | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                          | POZIOM 2                                       | POZIOM 1                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                          | tworzenie                                                               | ocenianie / analizowanie                                          | stosowanie                                                    | rozumienie                                        | zapamiętywanie                                 | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Interpretuje muzykę i przekłada ją na własny język artystyczny, np. przedstawia dźwięki graficznie</b> | Tworzy oryginalną interpretację, która trafnie oddaje charakter utworu. | Zawsze samodzielnie przekłada muzykę na własny język artystyczny. | Przedstawia muzykę graficznie; związek z utworem bywa ogólny. | Interpretuje muzykę po wspólnym omówieniu utworu. | Rysuje pojedyncze elementy wyłącznie z pomocą. | Nie interpretuje muzyki środkami plastycznymi mimo zachęty. |

# EDUKACJA TECHNICZNA I INFORMATYCZNA

## Bezpieczeństwo i higiena

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                           | POZIOM 6                                                                         | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                              | POZIOM 2                                               | POZIOM 1                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                             | tworzenie                                                                        | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                   | rozumienie                                            | zapamiętywanie                                         | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Odróżnia znaki ewakuacyjne od drogowych</b>                                               | Bezbłędnie odróżnia oba rodzaje znaków i wyjaśnia ich przeznaczenie.             | Zawsze samodzielnie odróżnia znaki ewakuacyjne od drogowych.          | Odróżnia znaki; pojedyncze przypisuje do złej grupy.         | Odróżnia znaki po przypomnieniu.                      | Wskazuje rodzaj znaku wyłącznie z pomocą nauczyciela.  | Nie odróżnia znaków ewakuacyjnych od drogowych mimo pomocy. |
| <b>Rozpoznaje najważniejsze znaki ewakuacyjne i drogowe</b>                                  | Rozpoznaje wszystkie znaki i objaśnia, jak zachować się zgodnie z nimi.          | Zawsze samodzielnie rozpoznaje i nazywa poznane znaki.                | Rozpoznaje większość znaków; pojedyncze myli.                | Rozpoznaje najważniejsze znaki po przypomnieniu.      | Wskazuje znaki wyłącznie z pomocą nauczyciela.         | Nie rozpoznaje poznanych znaków mimo pomocy.                |
| <b>Zachowuje ład i porządek w miejscu pracy</b>                                              | Zawsze samodzielnie organizuje stanowisko pracy i dba o porządek do końca zajęć. | Zawsze zachowuje ład i porządek w miejscu pracy.                      | Najczęściej dba o porządek; czasem potrzebuje przypomnienia. | Porządkuje miejsce pracy po przypomnieniu.            | Utrzymuje porządek wyłącznie pod nadzorem nauczyciela. | Nie dba o porządek w miejscu pracy mimo przypomnień.        |
| <b>Współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych</b> | Organizuje pracę zespołu, dba o podział zadań i udział wszystkich.               | Zawsze aktywnie współdziała w grupie na każdym etapie pracy.          | Współdziała w grupie; inicjatywy nie podejmuje.              | Współdziała po podziale zadań przez nauczyciela.      | Uczestniczy w pracy grupy biernie, z pomocą.           | Nie podejmuje współdziałania w grupie mimo wsparcia.        |
| <b>Zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy</b>                               | Przestrzega zasad bezwzględnie i przypomina o nich innym.                        | Zawsze samodzielnie przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy. | Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie o nich zapomina. | Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela. | Wymaga stałego nadzoru podczas pracy z materiałami.    | Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa mimo przypomnień.      |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                        | POZIOM 6                                                                      | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                    | POZIOM 3                                          | POZIOM 2                                                | POZIOM 1                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                          | tworzenie                                                                     | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                  | rozumienie                                        | zapamiętywanie                                          | poniżej wymagań koniecznych                                 |
| <b>Bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego</b> | Posługuje się narzędziami sprawnie i bezpiecznie, objaśnia zasady ich użycia. | Zawsze bezpiecznie posługuje się poznanymi narzędziami i urządzeniami.  | Najczęściej pracuje bezpiecznie; technika bywa niedokładna. | Posługuje się narzędziami po przypomnieniu zasad. | Korzysta z narzędzi wyłącznie pod nadzorem nauczyciela. | Nie posługuje się narzędziami bezpiecznie mimo przypomnień. |
| <b>Zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe policji, pogotowia i straży pożarnej</b>        | Zna wszystkie numery i potrafi przekazać pełny komunikat o zdarzeniu.         | Zawsze samodzielnie podaje wszystkie poznane numery alarmowe.           | Podaje numery; treść zgłoszenia formułuje ogólnie.          | Podaje numer 112 po przypomnieniu.                | Wybiera numer z podanych propozycji, z pomocą.          | Nie zna numerów alarmowych mimo ćwiczeń.                    |
| <b>Wie, jak zachować bezpieczeństwo, np. w górach i nad wodą</b>                                          | Zna wszystkie zasady, uzasadnia je i rozpoznaje zagrożenia w terenie.         | Zawsze samodzielnie wymienia zasady bezpieczeństwa w górach i nad wodą. | Wymienia większość zasad; przy nowych sytuacjach się waha.  | Wymienia zasady po przypomnieniu.                 | Wskazuje właściwe zachowanie wyłącznie z pomocą.        | Nie zna zasad bezpieczeństwa w terenie mimo pomocy.         |

### Projektowanie i tworzenie

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                 | POZIOM 6                                                             | POZIOM 5                                                 | POZIOM 4                                                   | POZIOM 3                                      | POZIOM 2                                          | POZIOM 1                                          |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                   | tworzenie                                                            | ocenianie / analizowanie                                 | stosowanie                                                 | rozumienie                                    | zapamiętywanie                                    | poniżej wymagań koniecznych                       |
| <b>Planuje i realizuje własne projekty i prace</b> | Samodzielnie i pomysłowo planuje projekt oraz realizuje go do końca. | Zawsze samodzielnie planuje i realizuje własne projekty. | Realizuje projekt; plan tworzy po podpowiedzi nauczyciela. | Realizuje projekt etapami, po ukierunkowaniu. | Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą. | Nie planuje i nie realizuje projektu mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                        | POZIOM 6                                                                            | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                      | POZIOM 3                                                 | POZIOM 2                                          | POZIOM 1                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                          | tworzenie                                                                           | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                    | rozumienie                                               | zapamiętywanie                                    | poniżej wymagań koniecznych                              |
| <b>Wykonuje przedmioty użytkowe z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych</b> | Wykonuje przedmioty starannie, trafnie dobiera rodzaj połączenia i uzasadnia wybór. | Zawsze samodzielnie wykonuje przedmioty, stosując oba rodzaje połączeń. | Wykonuje przedmiot; rodzaj połączenia dobiera po podpowiedzi. | Wykonuje przedmiot według wzoru, z niewielkim wsparciem. | Wykonuje fragmenty pracy wyłącznie z pomocą.      | Nie wykonuje przedmiotów użytkowych mimo wzoru i pomocy. |
| <b>Samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej</b>         | Realizuje całą instrukcję bezbłędnie i objaśnia jej kolejne kroki innym.            | Zawsze samodzielnie wykonuje pracę zgodnie z instrukcją.                | Wykonuje pracę; potrzebuje przypomnienia kolejnych kroków.    | Wykonuje pracę etapami, po naprowadzeniu nauczyciela.    | Wykonuje pojedyncze czynności wyłącznie z pomocą. | Nie realizuje instrukcji mimo pomocy.                    |
| <b>Prezentuje efekty pracy własnej</b>                                                    | Prezentuje pracę swobodnie i ciekawie, odpowiada na pytania klasy.                  | Zawsze chętnie prezentuje efekty swojej pracy.                          | Prezentuje pracę; potrzebuje zachęty i wsparcia.              | Prezentuje pracę po ukierunkowaniu nauczyciela.          | Pokazuje pracę wyłącznie przy wsparciu dorosłego. | Nie prezentuje efektów swojej pracy mimo zachęty.        |

# WYCHOWANIE FIZYCZNE

## Osiągnięcia w zakresie aktywności fizycznej i bezpieczeństwa

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                                                                   | POZIOM 6                                                                             | POZIOM 5                                                                       | POZIOM 4                                                                  | POZIOM 3                                                                | POZIOM 2                                                            | POZIOM 1                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <i>wymaganie z podstawy programowej</i>                                                                                                                                              | <i>tworzenie</i>                                                                     | <i>ocenianie / analizowanie</i>                                                | <i>stosowanie</i>                                                         | <i>rozumienie</i>                                                       | <i>zapamiętywanie</i>                                               | <i>poniżej wymagań koniecznych</i>                        |
| <b>Podejmuje działania na rzecz utrzymania zdrowia: dba o higienę ciała, dobiera strój sportowy do miejsca zajęć i pogody, stosuje zdrową dietę, ma regularny kontakt z przyrodą</b> | Zawsze świadomie dba o higienę, strój i dietę oraz uzasadnia znaczenie tych działań. | Zawsze samodzielnie podejmuje wszystkie działania na rzecz utrzymania zdrowia. | Najczęściej dba o higienę i strój; dobór ubioru do pogody bywa nietrafny. | Dbą o higienę i strój po przypomnieniu nauczyciela.                     | Wykonuje czynności higieniczne wyłącznie z pomocą i przypomnieniem. | Nie dba o higienę i strój mimo przypomnień.               |
| <b>Wymienia i rozpoznaje przykłady aktywności fizycznej możliwej do wykonania w domu, w szkole i na świeżym powietrzu</b>                                                            | Wymienia wiele form aktywności i proponuje własne pomysły dla klasy.                 | Zawsze samodzielnie wymienia i rozpoznaje przykłady aktywności fizycznej.      | Wymienia większość przykładów; pojedyncze pomija.                         | Wymienia przykłady po pytaniach pomocniczych.                           | Wskazuje formy aktywności na ilustracjach, z pomocą.                | Nie wymienia przykładów aktywności fizycznej mimo pomocy. |
| <b>Podejmuje aktywność fizyczną w celu utrzymania zdrowia i zapobiegania wadom postawy, wykonuje systematycznie ćwiczenia fizyczne</b>                                               | Ćwiczy systematycznie i świadomie, dba o prawidłową postawę także poza zajęciami.    | Zawsze chętnie i systematycznie podejmuje aktywność fizyczną.                  | Najczęściej chętnie ćwiczy; czasem potrzebuje zachęty.                    | Uczestniczy w ćwiczeniach korygujących postawę po zachęcie nauczyciela. | Ćwiczy wyłącznie przy stałej motywacji nauczyciela.                 | Nie podejmuje aktywności fizycznej mimo zachęty.          |
| <b>Wykonuje rozgrzewkę i wyjaśnia jej cel</b>                                                                                                                                        | Wykonuje rozgrzewkę bezbłędnie, wyjaśnia jej cel i prowadzi jej fragment.            | Zawsze samodzielnie wykonuje rozgrzewkę i wyjaśnia, po co się ją wykonuje.     | Wykonuje ćwiczenia; cel rozgrzewki opisuje ogólnie.                       | Wykonuje rozgrzewkę, naśladując nauczyciela.                            | Wykonuje wybrane ćwiczenia z pomocą i zachętą.                      | Nie wykonuje ćwiczeń rozgrzewki mimo zachęty.             |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                       | POZIOM 6                                                                         | POZIOM 5                                                                     | POZIOM 4                                                     | POZIOM 3                                                                | POZIOM 2                                                     | POZIOM 1                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                         | tworzenie                                                                        | ocenianie / analizowanie                                                     | stosowanie                                                   | rozumienie                                                              | zapamiętywanie                                               | poniżej wymagań koniecznych                                     |
| <b>Przestrzega zasad zabaw i gier ruchowych oraz gier zespołowych</b>                                    | Zawsze przestrzega zasad, pilnuje ich w grupie i objaśnia je innym.              | Zawsze przestrzega reguł podczas zabaw oraz gier ruchowych i zespołowych.    | Najczęściej przestrzega zasad; sporadycznie je łamie.        | Stara się przestrzegać reguł; wymaga przypomnienia w trakcie gry.       | Przestrzega zasad wyłącznie pod stałym nadzorem nauczyciela. | Nie przestrzega zasad zabaw i gier mimo przypomnień.            |
| <b>Stosuje zasady bezpiecznego poruszania się pieszo, na rowerze, hulajnodze i rolkach</b>               | Porusza się bezpiecznie każdym sprzętem, zna znaki i objaśnia zasady innym.      | Zawsze stosuje zasady bezpiecznego poruszania się, także na torze z znakami. | Zna zasady i znaki; w praktyce potrzebuje przypomnienia.     | Przypomina zasady poruszania się w grupie po naprowadzeniu nauczyciela. | Porusza się bezpiecznie wyłącznie pod nadzorem dorosłego.    | Nie stosuje zasad bezpiecznego poruszania się mimo przypomnień. |
| <b>Stosuje zasady bezpieczeństwa w czasie aktywności plenerowych, w tym nad wodą, w lesie i w górach</b> | Zawsze przestrzega zasad, rozpoznaje zagrożenia w terenie i zna numery alarmowe. | Zawsze stosuje zasady bezpieczeństwa podczas zabaw i wycieczek w terenie.    | Najczęściej stosuje zasady; przy nowych sytuacjach się waha. | Stosuje zasady po przypomnieniu przez nauczyciela.                      | Wymaga stałego nadzoru podczas zajęć w terenie.              | Nie stosuje zasad bezpieczeństwa w terenie mimo przypomnień.    |

### Osiągnięcia w zakresie sprawności fizycznej

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                         | POZIOM 6                                                                        | POZIOM 5                                                               | POZIOM 4                                                   | POZIOM 3                                                            | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                           | tworzenie                                                                       | ocenianie / analizowanie                                               | stosowanie                                                 | rozumienie                                                          | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                             |
| <b>Chodzi, maszeruje i biega ze zmianą kierunku i tempa, zachowując rytm i koordynację</b> | Biega i maszeruje sprawnie każdą formą, natychmiast reaguje na ustalony sygnał. | Zawsze zachowuje rytm i koordynację przy zmianach kierunku oraz tempa. | Biega i maszeruje poprawnie; przy zmianie tempa gubi rytm. | Uczestniczy w biegu ze zmiennym tempem, biega na przemian z chodem. | Pokonuje dystans w wolnym tempie, z zachętą i pomocą. | Nie wykonuje zadań biegowych i marszowych mimo zachęty. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                                 | POZIOM 6                                                                             | POZIOM 5                                                                | POZIOM 4                                                               | POZIOM 3                                                       | POZIOM 2                                             | POZIOM 1                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                                   | tworzenie                                                                            | ocenianie / analizowanie                                                | stosowanie                                                             | rozumienie                                                     | zapamiętywanie                                       | poniżej wymagań koniecznych                    |
| <b>Skacze, podskakuje i przeskakuje obunóż i jedenonóż, w miejscu i w ruchu, przez przeszkody, w dal z miejsca i z rozbiegu oraz przez skakanę</b> | Skacze wysoko i rytmicznie każdą formą, pewnie ląduje po skoku z rozbiegu.           | Zawsze samodzielnie i poprawnie wykonuje wszystkie rodzaje skoków.      | Skacze obunóż poprawnie; skok jedenonóż i z rozbiegu sprawia trudność. | Skacze po pokazie nauczyciela, z asekuracją.                   | Wykonuje próby skoku wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie wykonuje skoków mimo pomocy.               |
| <b>Wspina się na niskich wysokościach</b>                                                                                                          | Wspina się pewnie i bezpiecznie, kontroluje chwyt oraz postawę ciała.                | Zawsze samodzielnie wspina się na niskich wysokościach.                 | Wspina się; ruchy bywają niepewne.                                     | Wspina się po pokazie, z asekuracją nauczyciela.               | Podejmuje próby wspinania wyłącznie z pomocą.        | Nie wspina się mimo asekuracji i zachęty.      |
| <b>Czołga się w różnych kierunkach i pod przeszkodami</b>                                                                                          | W zabawie fabularyzowanej czołga się pod ławką, wspina i mocuje w pozycjach niskich. | Zawsze samodzielnie czołga się w każdym kierunku i pod przeszkodami.    | Czołga się; przy niskich przeszkodach wyraźnie zwalnia tempo.          | Czołga się po pokazie nauczyciela.                             | Pokonuje przeszkody wyłącznie z asekuracją i pomocą. | Nie czołga się pod przeszkodami mimo pomocy.   |
| <b>Rzuca jednorącz małymi przyborami do celu nieruchomego i ruchomego</b>                                                                          | Rzuca celnie do obu rodzajów celu i prezentuje swoje umiejętności na forum klasy.    | Zawsze samodzielnie i celnie rzuca do celu nieruchomego oraz ruchomego. | Rzuca celnie do celu nieruchomego; ruchomy sprawia trudność.           | Rzuca po pokazie, z bliskiej odległości.                       | Wykonuje próby rzutu wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie wykonuje rzutów do celu mimo pomocy.       |
| <b>Podaje przybory oburącz sprzed klatki piersiowej i znad głowy, w miejscu i w ruchu, oraz chwytą je w miejscu i w ruchu</b>                      | Podaje i chwytą pewnie w miejscu i w ruchu, dostosowuje siłę podania do partnera.    | Zawsze poprawnie podaje i chwytą przybory obiema technikami.            | Podaje poprawnie; chwyt w ruchu bywa niepewny.                         | Podaje i chwytą po pokazie, w miejscu i z bliskiej odległości. | Wykonuje próby podania i chwytu wyłącznie z pomocą.  | Nie podaje i nie chwytą przyborów mimo pomocy. |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                                                          | POZIOM 6                                                                               | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                                  | POZIOM 3                                                        | POZIOM 2                                              | POZIOM 1                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                                                            | tworzenie                                                                              | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                                | rozumienie                                                      | zapamiętywanie                                        | poniżej wymagań koniecznych                                  |
| <b>Uderza piłkę nogą w miejscu i w ruchu, do partnera lub do celu, z różną siłą i w różnych kierunkach</b>                                                                  | Uderza piłkę celnie z różną siłą i w różnych kierunkach, także w ruchu.                | Zawsze poprawnie uderza piłkę nogą do partnera i do celu.             | Uderza piłkę w miejscu; w ruchu traci celność.                            | Uderza piłkę po pokazie, z bliskiej odległości.                 | Wykonuje próby uderzenia piłki wyłącznie z pomocą.    | Nie uderza piłki nogą mimo pomocy.                           |
| <b>Odbija piłkę oburącz lub jednorącz w górę i w kierunku partnera</b>                                                                                                      | Odbija piłkę pewnie obiema technikami, utrzymuje ją w powietrzu i kieruje do partnera. | Zawsze poprawnie odbija piłkę w górę i w kierunku partnera.           | Odbija piłkę; kierunek odbicia bywa przypadkowy.                          | Odbija piłkę w kręgu, po pokazie nauczyciela.                   | Wykonuje próby odbicia wyłącznie z pomocą.            | Nie odbija piłki mimo pomocy.                                |
| <b>Wykonuje podstawowe ćwiczenia techniczne z piłką lub innym przyborem typowym dla gier zespołowych: kozłuje, podaje i chwytą, odbija, uderza, prowadzi, rzuca do celu</b> | Wykonuje wszystkie ćwiczenia sprawnie i skutecznie stosuje je w minigrze.              | Zawsze poprawnie kozłuje, podaje, chwytą, prowadzi i rzuca do celu.   | Wykonuje większość ćwiczeń; kozłowanie w ruchu sprawia trudność.          | Wykonuje ćwiczenia z piłką po pokazie nauczyciela.              | Uczestniczy w zabawach z piłką wyłącznie z pomocą.    | Nie wykonuje ćwiczeń technicznych z piłką mimo pomocy.       |
| <b>Toczy, podnosi i przenosi przybory</b>                                                                                                                                   | Sprawnie operuje przyborami i wykonuje sztuczkę cyrkową z użyciem talerzyka.           | Zawsze samodzielnie i sprawnie toczy, podnosi oraz przenosi przybory. | Operuje przyborami poprawnie; przy większych przedmiotach traci kontrolę. | Toczy i przenosi przybory po pokazie nauczyciela.               | Wykonuje te czynności wyłącznie z pomocą nauczyciela. | Nie toczy, nie podnosi i nie przenosi przyborów mimo pomocy. |
| <b>Utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych, z przyborem i bez</b>                                                                                        | Utrzymuje równowagę pewnie i płynnie, także z przyborem i bez asekuracji.              | Zawsze samodzielnie utrzymuje równowagę w obu rodzajach pozycji.      | Utrzymuje równowagę statyczną; w ruchu bywa niepewny.                     | Uczestniczy w zabawach ze stanem na jednej nodze, z asekuracją. | Wykonuje próby wyłącznie z pomocą i podparciem.       | Nie utrzymuje równowagi mimo asekuracji.                     |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                                                                    | POZIOM 6                                                                         | POZIOM 5                                                              | POZIOM 4                                                       | POZIOM 3                                                                  | POZIOM 2                                                    | POZIOM 1                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                                                                      | tworzenie                                                                        | ocenianie / analizowanie                                              | stosowanie                                                     | rozumienie                                                                | zapamiętywanie                                              | poniżej wymagań koniecznych                           |
| <b>Wykonuje rotacje ciała wokół osi pionowej i poziomej: obroty w miejscu i w ruchu oraz przewroty w przód z przysiadu podpartego</b> | Wykonuje obroty i przewroty poprawnie technicznie, płynnie i bezpiecznie.        | Zawsze samodzielnie wykonuje obroty oraz przewrót w przód.            | Wykonuje obroty; przewrót w przód sprawia trudność.            | Wykonuje rotacje po pokazie, z asekuracją nauczyciela.                    | Wykonuje próby obrotu wyłącznie z pomocą.                   | Nie wykonuje rotacji ciała mimo asekuracji.           |
| <b>Przenosi ciężar ciała z jednej strony na drugą</b>                                                                                 | Przenosi ciężar ciała płynnie i świadomie, przez cały czas kontroluje równowagę. | Zawsze poprawnie przenosi ciężar ciała w ćwiczeniach.                 | Przenosi ciężar ciała; ruch bywa gwałtowny.                    | Przenosi ciężar ciała po pokazie nauczyciela.                             | Wykonuje ćwiczenie wyłącznie z pomocą i podparciem.         | Nie przenosi ciężaru ciała mimo pomocy.               |
| <b>Utrzymuje prawidłową postawę ciała w różnych pozycjach</b>                                                                         | Zawsze utrzymuje prawidłową postawę i sam koryguje ją w czasie ćwiczeń.          | Zawsze poprawnie przyjmuje i utrzymuje postawy wyjściowe.             | Przyjmuje postawy poprawnie; utrzymanie ich bywa krótkotrwałe. | Ćwiczy postawy wyjściowe po pokazie nauczyciela.                          | Przyjmuje postawę wyłącznie z pomocą i korektą nauczyciela. | Nie utrzymuje prawidłowej postawy ciała mimo korekty. |
| <b>Wykonuje ćwiczenia rytmiczne przy muzyce</b>                                                                                       | Porusza się rytmicznie i wykonuje krótkie improwizacje ruchowo-taneczne.         | Zawsze porusza się zgodnie z rytmem i odtwarza schemat ruchu w tańcu. | Wykonuje ćwiczenia rytmiczne; rytm bywa nierówny.              | Uczestniczy w zabawach rytmicznych i tanecznych, naśladować prowadzącego. | Włącza się do zabawy rytmicznej wyłącznie z pomocą.         | Nie wykonuje ćwiczeń rytmicznych mimo zachęty.        |
| <b>Uczestniczy w zabawach i grach ruchowych oraz grach zespołowych</b>                                                                | Zawsze aktywnie uczestniczy w grach i proponuje znane sobie zabawy grupowe.      | Zawsze chętnie uczestniczy w zabawach, grach ruchowych i zespołowych. | Uczestniczy w zabawach; w minigrach bywa bierny.               | Uczestniczy w zabawach po zachęcie nauczyciela.                           | Włącza się do gry wyłącznie przy stałej motywacji.          | Nie uczestniczy w zabawach i grach mimo zachęty.      |

| UMIEJĘTNOŚĆ UCZNIA                                                                     | POZIOM 6                                                                          | POZIOM 5                                                                  | POZIOM 4                                                               | POZIOM 3                                              | POZIOM 2                                                | POZIOM 1                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| wymaganie z podstawy programowej                                                       | tworzenie                                                                         | ocenianie / analizowanie                                                  | stosowanie                                                             | rozumienie                                            | zapamiętywanie                                          | poniżej wymagań koniecznych                           |
| <b>Korzysta z dostępnego sprzętu sportowego, zachowując zasady bezpieczeństwa</b>      | Korzysta ze sprzętu sprawnie i bezpiecznie, podejmuje próby jazdy nowym sprzętem. | Zawsze chętnie i bezpiecznie korzysta z dostępnego sprzętu sportowego.    | Korzysta ze sprzętu; zasady bezpieczeństwa przypomina sobie po uwadze. | Korzysta ze sprzętu po przypomnieniu zasad.           | Korzysta ze sprzętu wyłącznie pod nadzorem nauczyciela. | Nie korzysta ze sprzętu bezpiecznie mimo przypomnień. |
| <b>Współpracuje z innymi przy planowaniu i realizacji zabaw ruchowych</b>              | Organizuje zabawę, dba o udział wszystkich i sam nawiązuje współpracę w grze.     | Zawsze zgodnie współpracuje przy planowaniu i realizacji zabaw ruchowych. | Współpracuje w grze; inicjatywy nie podejmuje.                         | Współpracuje po podziale ról przez nauczyciela.       | Uczestniczy w zabawie biernie, z pomocą.                | Nie podejmuje współpracy podczas zabaw mimo zachęty.  |
| <b>Przestrzega zasad fair play w zabawach i grach ruchowych oraz grach zespołowych</b> | Zawsze gra fair, akceptuje wynik i reaguje na nieuczciwe zachowania.              | Zawsze przestrzega zasad fair play w zabawach i grach zespołowych.        | Najczęściej gra fair; przy przegranej bywa niezadowolony.              | Przestrzega zasad po przypomnieniu przez nauczyciela. | Wymaga stałego przypominania zasad fair play.           | Nie przestrzega zasad fair play mimo przypomnień.     |

# KRYTERIA I ZASADY OCENIANIA – KLASA I

do wymagań edukacyjnych „Szkoła marzeń na TAK!”  
Reforma 2026 „Kompas Jutra”

## 1. Założenia oceniania

Ocenianie ma charakter wspierający, rozwojowy i diagnostyczny. Jego podstawą jest systematyczna obserwacja postępów ucznia w odniesieniu do wymagań edukacyjnych opisanych w niniejszym dokumencie. Nauczyciel uwzględnia przede wszystkim stopień samodzielności, poprawność i precyzję wykonania, rozumienie wykonywanych działań, umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce oraz postęp ucznia.

- Ocenie podlegają wiadomości, umiejętności i aktywności ucznia, a nie jego cechy osobowości.
- Punktem odniesienia są wymagania właściwe dla klasy I oraz indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia.
- Błąd traktowany jest jako naturalny element uczenia się i źródło informacji o dalszych potrzebach ucznia.
- Informacja zwrotna wskazuje: co uczeń już potrafi, nad czym powinien jeszcze pracować i w jaki sposób może poprawić swoje wyniki.
- W przypadku ucznia posiadającego opinię lub orzeczenie wymagania i sposoby sprawdzania osiągnięć dostosowuje się do jego indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych.

## 2. Kryteria sześciu poziomów opanowania umiejętności

| POZIOM                                 | OGÓLNE KRYTERIUM OCENIANIA                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>6 – poziom najwyższy</b>            | Uczeń opanował wymagania w bardzo wysokim stopniu. Działa samodzielnie, sprawnie i poprawnie, wyjaśnia tok rozumowania, łączy wiadomości, przenosi poznane umiejętności na nowe sytuacje i proponuje własne rozwiązania.                                                                                |
| <b>5 – poziom bardzo wysoki</b>        | Uczeń samodzielnie i poprawnie wykonuje zadania w pełnym zakresie przewidzianym dla klasy I. Rozumie poznane treści, potrafi je analizować, uzasadniać swoje działania i pracuje w tempie odpowiednim do sytuacji.                                                                                      |
| <b>4 – poziom dobry</b>                | Uczeń na ogół samodzielnie stosuje poznane wiadomości i umiejętności. Popętnia nieliczne błędy, które potrafi skorygować po zwróceniu uwagi; sporadycznie potrzebuje przypomnienia zasady, instrukcji lub wzoru.                                                                                        |
| <b>3 – poziom podstawowy</b>           | Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności. Wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności, czasami korzystając z naprowadzenia, dodatkowego wyjaśnienia, wzoru lub pomocy wizualnej.                                                                                                  |
| <b>2 – poziom konieczny</b>            | Uczeń opanował wymagania w stopniu minimalnym. Wykonuje najprostsze zadania na konkretach i według wzoru, wymaga częstej pomocy, powtórzeń, dzielenia zadania na etapy i indywidualnego ukierunkowania.                                                                                                 |
| <b>1 – poniżej wymagań koniecznych</b> | Uczeń nie opanował jeszcze podstawowych wiadomości i umiejętności w stopniu pozwalającym na samodzielne wykonanie najprostszych zadań. Nie wykonuje zadania mimo wsparcia lub wykonuje jedynie jego fragmenty. Poziom ten jest sygnałem do zaplanowania dodatkowych działań wspierających i dostosowań. |

### 3. Obszary podlegające ocenie

| OBSZAR                              | CO PODLEGA OCENIE                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Edukacja językowa – polonistyczna   | komunikacja i słuchanie; wypowiedzi ustne; rozumienie tekstów; czytanie głośne i ciche; pisanie i grafomotoryka; tworzenie krótkich wypowiedzi pisemnych; świadomość językowa; posługiwanie się poznanym słownictwem i zasadami języka.                                                 |
| Edukacja matematyczna               | rozumienie liczb i działań; liczenie i rachunek; rozwiązywanie zadań; dostrzeganie prawidłowości; pomiary; figury geometryczne; odczytywanie i porządkowanie danych; rozumowanie i wyjaśnianie sposobu rozwiązania.                                                                     |
| Edukacja przyrodnicza               | obserwowanie i opisywanie zjawisk; rozpoznawanie organizmów i zależności w przyrodzie; rozumienie prostych procesów fizycznych i właściwości materiałów; zachowania prośrodowiskowe i klimatyczne; prowadzenie prostych obserwacji, doświadczeń i wnioskowanie.                         |
| Edukacja społeczna                  | samowiedza i samoregulacja; współpraca; komunikacja i relacje; respektowanie zasad; odpowiedzialność; bezpieczeństwo; rozumienie ról społecznych, wspólnoty i podstawowych wartości.                                                                                                    |
| Edukacja artystyczna                | aktywność plastyczna i muzyczna; ekspresja twórcza; posługiwanie się poznanymi środkami wyrazu; podejmowanie własnych działań twórczych; odbiór i omawianie dzieł oraz uczestnictwo w działaniach artystycznych.                                                                        |
| Edukacja techniczna i informatyczna | planowanie i wykonywanie prostych prac technicznych; bezpieczne posługiwanie się narzędziami i materiałami; rozwiązywanie prostych problemów; korzystanie z urządzeń i narzędzi cyfrowych; tworzenie prostych treści cyfrowych; przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny cyfrowej. |

### 4. Sposoby rozpoznawania osiągnięć ucznia

- bieżąca i celowa obserwacja pracy ucznia podczas zajęć indywidualnych, w parach i w grupie;
- wypowiedzi ustne, rozmowy, prezentacje, opowiadanie, recytacja i udział w dyskusji;
- czytanie głośne i ciche ze zrozumieniem oraz wykonywanie poleceń do tekstu;
- prace pisemne, ćwiczenia, zadania praktyczne, karty pracy, krótkie sprawdziany i zadania podsumowujące;
- rozwiązywanie problemów matematycznych, zadania na konkretach i działania praktyczne;
- obserwacje, doświadczenia, projekty i zadania badawcze;
- prace plastyczne, techniczne, muzyczne i cyfrowe – oceniane z uwzględnieniem zaangażowania, samodzielności, zgodności z poleceniem i wykorzystania poznanych umiejętności;
- samoocena ucznia, rozmowa o postępach, portfolio lub inne gromadzone dowody uczenia się.

### 5. Zasady ustalania poziomu osiągnięć

- Poziom ustala się na podstawie wielu obserwacji i różnych dowodów uczenia się; pojedyncze zadanie nie powinno przesądzać o całościowej ocenie umiejętności.
- Przy określaniu poziomu nauczyciel bierze pod uwagę jakość wykonania zadania, samodzielność, sposób rozumowania, możliwość zastosowania umiejętności w nowej sytuacji oraz potrzebę wsparcia.
- Poziom 6 nie oznacza realizacji treści wykraczających poza podstawę programową; oznacza najwyższą jakość opanowania wymagań przewidzianych dla klasy I.
- W przypadku nierównomiernych osiągnięć opisuje się mocne strony ucznia oraz konkretne umiejętności wymagające dalszej pracy.
- Postęp ucznia jest systematycznie monitorowany, a informacja o osiągnięciach przekazywana uczniowi i rodzicom w formie przyjętej w szkole.

### 6. Kryteria informacji zwrotnej

Informacja zwrotna powinna być krótka, konkretna i odnosić się do celu oraz kryteriów zadania. W szczególności może zawierać:

- wskazanie prawidłowo wykonanych elementów („To już potrafisz...”);
- wskazanie jednego lub kilku elementów do poprawy („Poćwicz jeszcze...”);
- podpowiedź sposobu dalszej pracy („Spróbuj...”);
- zauważenie postępu i samodzielności ucznia („Coraz lepiej radzisz sobie z...”).

## 7. Ocena śródroczna i roczna

Ocena śródroczna i roczna w edukacji wczesnoszkolnej ma formę opisu osiągnięć i postępów ucznia. Powinna przedstawiać poziom opanowania najważniejszych wiadomości i umiejętności w poszczególnych obszarach edukacji, stopień samodzielności, mocne strony, zaobserwowany postęp oraz kierunki dalszej pracy. Sześć poziomów zastosowanych w tabelach wymagań służy nauczycielowi jako narzędzie diagnostyczne i pomoc w formułowaniu tej oceny opisowej.

## 8. Zasady oceniania prac i aktywności

| FORMA AKTYWNOŚCI                      | KRYTERIA                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wypowiedź ustna</b>                | zgodność z tematem, sens i spójność, słownictwo, poprawność językowa, samodzielność, umiejętność słuchania i reagowania na wypowiedzi innych.         |
| <b>Czytanie</b>                       | poprawność, płynność adekwatna do etapu nauki, rozumienie treści, intonacja i tempo, samodzielne wykonywanie poleceń do tekstu.                       |
| <b>Pisanie</b>                        | czytelność i kształt pisma, rozmieszczenie w liniaturze, poprawność przepisywania i pisania, logiczność wypowiedzi, stopień samodzielności.           |
| <b>Zadanie matematyczne</b>           | rozumienie polecenia, dobór sposobu rozwiązania, poprawność obliczeń, wyjaśnienie toku myślenia, samodzielność i sprawdzenie wyniku.                  |
| <b>Doświadczenie / obserwacja</b>     | przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, uważna obserwacja, wykonanie kolejnych etapów, opis wyniku, formułowanie prostych wniosków.                      |
| <b>Praca projektowa / grupowa</b>     | zaangażowanie, współpraca, odpowiedzialność za powierzone zadanie, komunikacja, wykorzystanie wiedzy i prezentacja efektów.                           |
| <b>Praca artystyczna / techniczna</b> | realizacja polecenia, samodzielność, pomysłowość, dobór środków i materiałów, staranność adekwatna do możliwości oraz bezpieczna organizacja pracy.   |
| <b>Aktywność cyfrowa</b>              | wykonanie zadania z użyciem poznanych narzędzi, samodzielność, logiczna kolejność działań, bezpieczeństwo i odpowiedzialne korzystanie z technologii. |

## 9. Postanowienia końcowe

Szczegółowe kryteria dla każdej umiejętności znajdują się w tabelach wymagań edukacyjnych na sześciu poziomach. Niniejsze zasady stanowią ich uzupełnienie i porządkują sposób obserwowania, dokumentowania oraz komunikowania postępów ucznia. Kryteria należy stosować z uwzględnieniem zapisów statutu szkoły dotyczących oceniania wewnątrzszkolnego.